

ЧЕРВЕНЬ

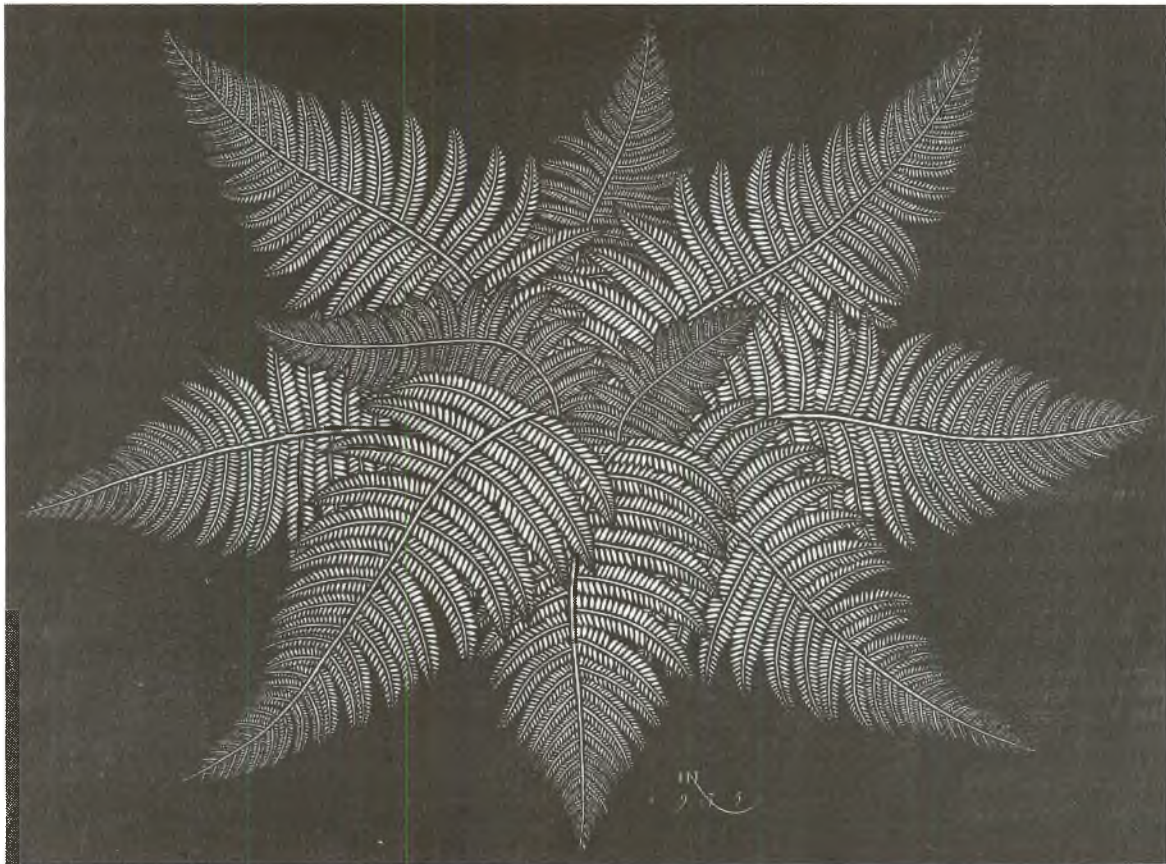
Ч. 6

JUNE No. 6 1976

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXIII Ч. 6 ЧЕРВЕНЬ

JUNE No. 6 Vol. XXXIII

В. Кравців: * * *	1
Пісок буденщини	1
М. Барагура: Відкриття і посвячення дому	2
Ювілейний дар	3
У. Любович: Наша обкладинка	4
Подяка за дарунки музеєві СУА	6
С. Андрушків: Коровай	7
У. Любович: Вечори з І. Левицькою	8
Р. Богачевська: Кितिця споминів	10
Калейдоскоп жіночого життя. С. Андрушків	12
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович	13
К. Перелісна: Казочка про казочку	14
М. Барагура: Конференція голів О.Р. СУА	15
Вісті з Централі	16
У пам'ять бл. п. О. Лотоцької	17
Акція "Оборони віри і церкви"	18
Листи до Редакції	18
СФУЖО	19
Our Life	21
Вишивка з України	25
Харчування: Приставки зі сиру	26
Хроніка Округ: Північний і Південний Н.Й.	27
Посмертні згадки. Замість квітів	33
Розвага — Забава	34
Замість квітів	36
Річні збори. Календарець	обкл.

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor Ulana Llubovych
тел. (212) 674-5508

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна Колегія: Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Наталія Іщук, Світлана Луцька, Олександра Різник, Марта Тарнавська.

Our Life — Марта Бачинська

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

Передплата в США і Канаді: річна...\$9.00 піврічна ...\$ 5.00

Річна передплата: в Англії...2 1/2 ф. ст., в Австралії ... 5 а. д. у Франції...

20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Белгії...250 б. фр.

Поодинокое число 1.00 дол.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Subscription in the United States of America \$9.00 per year, half year \$5.00; in Canada \$9.00 per year, half year \$5.00; in England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА:

Іванна Рожанковська	— голова
Олександра Різник	— заступниця голови
Любослава Шандра	— заступниця голови
Христина Навроцька	— заступниця голови
Ольга Ставнича	— заступниця голови
Евфрозина Мартинець	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонден- ційна секретарка
Ірина Комар	— касирка
Поля Книш	— фінансова секретарка

РЕФЕРЕНТУРИ:

Ірина Захарко	— організаційна
Ірина Лончина	— виховна
Дана Дикий	— виховна
Люба Волинець	— культ.-освітна
Камілія Смородська	— зв'язків
Теодозія Савицька	— сусп. опіка
Марія Барагура	— пресова
Дора Рак	— статутова

ВІЛЬНІ ЧЛЕНИ

Орися Зінич
Анастасія Вокер

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Ольга Муссаковська	— голова
Ірина Качанівська	— член
Надія Попель	— член
Наталія Лопатинська	— заступниця
Олена Шиприкевич	— заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

Марія Фаріон	— Огайо
Марія Юзефович	— Чикаго
Лідія Дяченко	— Філадельфія
Ольга Гнатейко	— Нью Джерзі
Миртль К. Слейбі	— Дітройт
Марія Томоруг	— Нью-Йорк
Ірина Руснак	— Північний Нью-Йорк
Лідія Фіцалович	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England
Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

X

Рясніє червень вроди урожаєм,
Роздзвонює стодзвонно над Тобою,
Даруючи буянню ряснотою
І повнотою радості і раю.

І кличе, вабить в далечінь безкраю,
Що квітла ранньою Тобі весною,
Проміння золотом, срібною рясною —
Багатством щасним батьківського краю.

В полоні червня дні Твої і ночі,
І серця Твого прочуття лелітне,
Як леготу досвітнього вітання.

Горять, іскряться цвітом яскрів очі
І все навколо зоряніє, квітне
Весілля Твого радісним чеканням.

Дзвенислава. Вінок сонетів — 1962

XI

Весілля Твого радісним чеканням
Окрилені слова Твої і кроки...
Ні пристритом, ні повергом уроків,
Всім промислом меткого чарування

Не зупинити їхнього витання
Над миром мрій Твоїх. Ввесь світ
широкий,
Розлоги обривів і рік розтоки
Твоїм радіють щасним сподіванням.

Про це пташки співають, негомонні
Воркочуть голуби в кущах жасмину,
В садках розквітлих всього новосілля.

Про це вістують, б'ють у передзвони
Пісні дівочі, ткані без упину
Із чару слова, з горстки евшан-зілля.

Богдан Кравців

ПІСОК БУДЕНЩИНИ

Буденщина засипає нас ніби пісочком. Буденні турботи, але не тільки турботи, просто події, кожна маленька і неважна сама собою, наче пісочком, втискується у нашу свідомість, мозок, серце. Цей пісок буденности не дозволяє нам інколи бачити суті справ, відрізнати речі важливі від дрібних. Він може засипати усі пориви і змагання до кращого, ліпшого.

Треба часто обтрушувати зі себе цей пісочок. Обтрушуватися з нього довго й старанно, так старанно, щоб не зосталася ні одна піщина, ні одна зернина. Вона ж бо, навіть одна, може вгризтися у свідомість, муляти так, що не дасть уже бачити, не дасть милуватися тим гарним і добрим, що йде, що існує поруч нас. Згубити можна велику частину життя, якщо дозволити засипати його піском буденщини.

Правда, зернина піску спричиняє те, що у мушлі постає перлина. Піщина ж бо в'їдається у її нутро, раниць її, а мушля, щоб охоронитися від болю відділяється від неї, обточує її творивом безцінною перлиною. Але не всі мушлі можуть під впливом болю створити перлу. Мало яка людина спроможна свій біль з залишків буденщини перетворити чи то у твір краси чи доброту і любов.

Тому то треба час від часу

обтрушувати з себе цей пісок буденщини. Ми інколи скидаємо його вправді, але так, що накидаємо його на других. Розказуючи про дрібні події дня, про те, що той сказав нам щось прикре, а там треба було перенести невигоду чи трапилася якась невдача, неприємність, або просто, розказуючи цілу масу дрібних подій, ми хочемо їх позбутися, відійти від враження буденности, але рівночасно накладаємо цей тягар на плечі другого, який, може, несе на собі цілі міхи своєї власної буденности. Та й від говорення про них вони не маліють, а часто, навпаки ростуть. Тож, струшуючи з себе цей пісок, стрясаючи часто й докладно залишаймо його за порогом нашого дому, поза колом зустрічей з близькими.

Навіть буденні події можуть блищати ясным світлом, коли вміти ними милуватися. Коли готуємо обід не думаймо про те, що не любимо варити, а про тих для кого ми його приготуємо. Не важливий бо обід, він сам собою справа буденна, але важливе те що будемо його їсти з близькими, що робимо це для наших дітей, чоловіка, родини. А коли засядемо разом не розказуймо про те яку прикрість зробив нам сусідський хлопець, чи про те що прикрого трапилося в крамниці чи на вулиці. Поставмо квітку серед стола, і вона теж допоможе нам відійти від буденщини.

Коли той, хто працює з вами, для

Яків Гніздовський: Павукова хризантема, дереворіз 1974

Jacques Hnizdovsky: Spider Chrysanthemum, woodcut, 1974

вас неприємний, скажіть йому, проти своєї волі, щось милого, або хоч замовчіть замість дати гостру відповідь на зачіпку. Може це відкриє у нього якусь добру, милу прикмету і пісок ваших щоденних відносин обсиплеться з-під нього виглянуть людські якості.

Позбувшись пісочку буденщини навчимося милуватися тим, чого ми досі незапримічували: сонцем, а інколи і дощем, музикою, квіткою, книжкою, дітьми що поважно йдуть до школи або й самою ходою у людному місті або в лісі чи полі.

Обтрусім цей пісочок особливо тепер, коли перед нами літо, і ми, кожний по своїй спроможності, ладиться відпочити.

На обкладинці: Яків Гніздовський: Папороть на чорному, дереворіз 1975

On the cover: Jacques Hnizdovsky's "Ferns on Black," woodcut, 1975.

ВІДКРИТТЯ І ПОСВЯЧЕННЯ ДОМУ СУА-УККА В НЬЮ-ЙОРКУ

Урочистий акт відкриття і посвячення Дому Союзу Українок Америки й Українського Конгресового Комітету Америки відбувся дня 22-го травня ц.р. в. пополудневих годинах.

Участь у церемонії взяли члени Екзекутиви обох установ, духовенство, представники українського організованого громадянства, наукового і мистецького світу, преси й учасниці Конференції Голів Округних Управ СУА, що саме відбувалася в Нью-Йорку.

Церемонія почалася при вході до будинку ч. 203 Друга Евеню, Голова СУА Іванна Рожанковська і президент УККА проф. Лев Добрянський на просьбу о. шамбеляна Мирослава Харина перетяли синьо-жовту стрічку.

Голова СУА І. Рожанковська та президент УККА проф. Л. Добрянський перетинають стрічку

UNWLA president Iwanna Rozankowsky and UCCA president Lew Dobriansky cutting the ceremonial ribbon at the dedication of the UNWLA-UCCA Home.

І. Рожанковська у своєму слові назвала посвячення Дому, де буде приміщений Український Музей, знаменною подією не тільки для СУА, але й для цілої української громади, яка, може, покищо не з'ясує собі цього. Музейну збірку започаткувала покійна

вєнна, а ректор Українського Вільного Університету проф. Володимир Янів вітав обі установи від УВУ і від організованого громадянства в західній Європі. Ректор радів, що Музей приміщується в спільному з УККА будинку.

Від ліва о. шамбелян Мирослав Харина, о. Володимир Базилевський, о. протоігумен Патрикій Пащак ЧСВВ, о. Іван Ткачук, о. др. Володимир Гавліч докунуть церемонії посвячення будинку СУА у Нью-Йорку.

Conducting the dedication ceremony of the UNWLA — UCCA are (left to right) Monsignor Myroslaw Charyna, Father Volodymyr Bazylewskyj, Father Patrykij Pashchak, Father Iwan Tkaczuk and Father Volodymyr Gawlich.

Акту посвячення і благословення dokonали: о. шамбелян Мирослав Харина президент СУК "Провидіння", о. протоігумен Патрикій Пащак ЧСВВ, о. др. Володимир Гавліч ЧСВВ парох церкви св. Юра, о. Володимир Базилевський настоятель собору св. Володимира і о. Іван Ткачук.

Першим промовляв о.др.В. Гавліч, назвавши посвячення урочистим історичним актом, а будинок центром нью-йоркської України.

Проф. Л. Добрянський подякував священикам за посвячення Дому, зазначаючи, що зачате з Богом діло увінчається успіхом.

Олена Лотоцька в 1933 р. і треба жаліти, що вона не дожила цієї великої хвилини. Зате присутньою була її внучка Христина Добуш, яку голова привітала. Боляче в цю радісну хвилину — продовжувала голова — згадувати про нищення ворогом нашої культури впродовж століть. Вся українська громада повинна допомогти СУА в його почині зберегти культурні надбання народу. УККА може колись буде гордитися, що допоміг СУА прибрати приміщення для Українського Музею.

Отець В. Базилевський бажав провам обох установ Божого благосло-

Внучка сп. п. Олени Лотоцької, Христина Добуш під час посвячення Дому СУА. Від лівого пп. Полчі, Христина Добуш, Анастасія Вокер, Міртл Слейбі, Доля Кушнір, Внизу про. Мелянія Байлова. — президент УМІ.

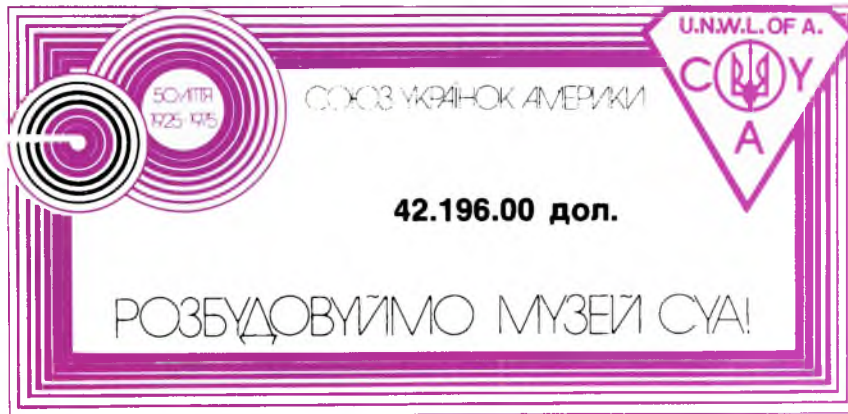
The granddaughter of the late Helen Lotocky, Christina Dobosh, at the dedication ceremony of the new UNWLA Home.

Під час прийняття, влаштованого Округною Управою СУА Нью-Йорк, привіти склали представники громадських і наукових установ та молодечих організацій. Від СУК вітав о. шамбелян М. Харина, який склав пожертву в сумі 200 дол. на потреби Музею. Були привіти від НТШ, УВАН, метрополітального відділу УККА, СУМА і ГУ ОЖ ОЧСУ.

На запрошення голови СУА присутні відвідали влаштовану СУА виставку картин в новопосвячену будинку.

Марія Барагура
пресова референтка СУА

НА ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР ВПЛИНУЛО ДОСІ:

ЗА М. ТРАВЕНЬ 1976 р. ЗЛОЖИЛИ

ОКРУЖНІ УПРАВИ І ВІДДІЛИ СУА ВІД ЧЛЕНОК, ОРГАНІЗАЦІЙ, УСТАНОВ І ГРОМАДЯНСТВА.

435.00 дол. — Округна Управа Північного Нью-Йорку — Рочестер (Збірку між громадянством переводили 46 і 47 Відділи) — В тому по 50 дол. др. Теофіль Артемович, Юрій Кусів, по 25 дол. — др. Дмитро Капітан, др. Осип Тимочко, Михайло Єйна, Андрій Повч, Павло Гарріс, Михайло Крижанівський, Ярема Павлович, др. Борис і Марта Шмігель, Богдан Венгльовський, Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, Український Горожанський Клуб, Федеральна Кредитова Кооператива, Товариство Запорозька Січ, 10 дол. — др. Іван Жовнірович.
75.00 дол. — Округна Управа Нової Англії

В тому 50 дол. — Округна Управа, 25 дол. 66 Відділ Нью-Гейвен
25.00 дол. — Округна Управа — Філядельфія
В тому — 25 дол. — Лідія Бурачинська
10.00 дол. — Округна Управа Дітройт
355.00 дол. — 60 Відділ — Клівленд, О. Список жертводавців поміщено в англійській частині.
200.00 дол. — 64 Відділ — Нью-Йорк
В тому — 200 дол. пожертву оголошено в листі "замість квітів"
110.00 — 24 Відділ — Елизабет, Н. Дж.
В тому — 100 дол. Відділ, 10 дол. і членка Відділу.
110.00 дол. — 36 Відділ — Дітройт
В тому по 10 дол. — А Костик, О. Марр, Д. Русель, Д. Таранди, С. Зеліско і 6 членок Відділу
100.00 дол. — 99 Відділ — Вотервліт, Н.Й.
В тому — 10 дол. — Відділ
Замість оплати за курси вишиван-

ня закуплено цеглини по 25 дол. — Марія Шеремета, Розмарі Шеремета, по 10 дол. — Джоен Вілетс, Юлія Ванцко, Анна Спак, Дарія Мокей
90.00 дол. — 5 Відділ — Дітройт
Пожертву оголошено в листі "замість квітів"
55.00 дол. — 21 Відділ — Бруклін, Н.Й.
Пожертву оголошено в листі "замість квітів"
55.00 дол. — 70 Відділ — Пассейк, Н.Дж.
В тому — 25 дол. — Українська Централя Пассейк, по 10 дол. — Іванна Яремко, О. Бобиляк, О. Смородська
35.00 дол. — 74 Відділ — Чикаго
Цеглини уфундували учасниці курсу вишивання проведеного Відділом
30.00 дол. — 33 Відділ — Клівленд, Огайо
В тому — по 10 дол. Степанія Волянник і 2 членки Відділу
25.00 дол. — 92 Відділ — Менвил, Н.Дж.
В тому — 25 дол. — Кредитівка св. Андрея в Бавнд-Бруку
50.00 дол. — 61 Відділ — Випані, Н.Дж.
В тому по — 25 дол. Відділ з нагоди 10-ліття 86 Відділу, Анна Косановська
Разом 1,760.00 дол.

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ

70.00 дол. — пожертви оголошено в листі "Замість квітів"
10.00 дол. — пожертву оголошено в листі "Подяк"

Разом 80.00 дол.

Поіменні списки членок СУА, які закупили 10 дол. цеглини подавати будемо в чергових числах "Н.Ж."

Просимо такі списки надсилати враз із грошовими переказами.

Поля Книш
фінансова секретарка

В ПАМ'ЯТЬ ПОЧЕСНОЇ ГОЛОВИ ОСНОВНИЦІ бл. п. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

ШОСТА ЛИСТА:

Збірка датків на Музей СУА згідно з її волею.

224.00 дол. — Округна Управа — Огайо
В тому — 25 дол. — 12 Відділ, — Клівленд, 10 дол. — Надія Дейчаківська — 12 В., 5 дол. Дарія Древницька — 12 В., 5 дол. — Анна Волянник — Баран — 7 Відділ — Акрон, 10 дол. — Катерина Мураль — 30 Відділ Клівленд 33 Відділ — Клівленд, 20 дол. — Ірина Кашубинська, по 10 дол. — Марія Грушкевич, Марія Фаріон, по 5 дол. — Павлина Корлятович, Марія Мудрак, Розалія Головка, Олександра Мачалаба, Марія Янів, Зеновія Ярош,

Дарія Сірко, Ірина Пікова, Міра Грабець, Олександра Волошин, Ольга Демянчук, Анна Задойна, Марія Футей, Стефа Цегельська, Ольга Городинська, Стефанія Вільшанецька, Степанія Городиська, Дарія Кузьмин, Варка Крук, Іванна Вовк, Євгенія Гейниш, по 3 дол. Стефа Сікора, Анна Стецяк, Глинська. по 2 дол. Катерина Муцин, по 1 дол. Юлія Гнилка, Марія Антонів, Ярослава Гергель 10 дол. — 116 Відділ — Ірі, Па.
25.00 дол. — 21 Відділ — Бруклін, Н.Й.
25.00 дол. — Гурток Книголюбів — Рочестер
10.00 дол. — Михайлина Чайківська — Філядельфія

Разом 284.00 дол.

ПРОСИМО СПРАВИТИ:

В "Нашому Житті" ч. 3 за березень 1976 р. подано у списку жертв на Запасний Фонд "НЖ", що 43 Відділ СУА — Філядельфія, зложив 21 дол. (в пам'ять бл. п. Олени Лотоцької) повинно бути:

В пам'ять бл. п. Олени Лотоцької **21 дол.** на "Запасний Фонд" журналу "Наше Життя" складає

Олена Слюзар
членка 43 Відділу СУА

На стор. 6 в числі 5 — 76 р. у п'ятій листі в пам'ять Почесної Голови Основниці бл. п. Олени Лотоцької подано 60 дол. — 36 Відділ — Дітройт має бути 60 дол. — 37 Відділ — Дітройт

НАША ОБКЛАДИНКА

Не легко було вибрати графіку Якова Гніздовського на нашу обкладинку. Кожний бо з цих мистецьких творів, а їх немало, захоплює, цікавить, промовляє інакше. Ми вибрали папороть не тільки тому, що нас привабив містерний рисунок, але теж тому, що це таємнича рослина, з якою в'яжуться стільки вірувань. Саме у червні відбуваються купальські обряди. Тоді теж у лісовій гущі цвіте опівночі квіт папороті, який при-

*Яків Гніздовський
творить дереворіз*

The hands of artist Jacques Hnizdovsky creating the woodcut "Owl."

носить щастя тим, хто його зуміє віднайти.

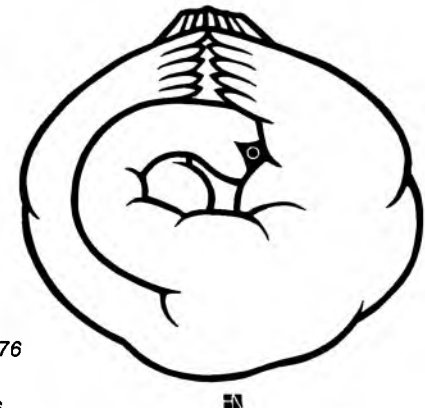
Коли приглядається графікам Якова Гніздовського, важко зрозуміти, як можна поєднати прищедрість, дрібязковість деталей з простотою цілості. Така простота — вислід скомплікованого творчого процесу, у ній якби синтеза — суть зображеного предмету. Його вівця, чи баран — це наче символ усіх овець чи баранів, кіт є котом над котами. Вони настільки сугестивні, такі притягальні, що їх часто "крадуть", вживаючи як декоративні елементи до різних ужиткових предметів чи до декорації інтер'єрів. На заході Америки двічі копіювали вівцю Гніздовського. У фірмі Бергдорф і Гутман ми зустрічали його kota на подушці а інша фірма вишила звиненого у клубочок kota на м'якому сидінні круглого стільця. Фабрика дитячих іграшок використала сову, а відомий "зимовий краєвид" появився на розкішних столах з бронзи продуктованих ньюйоркською галерією, очевидно, без відома й згоди автора. Навіть український ресторан у Народньому Домі в Нью-Йорку помістив кругле дерево на своїм меню, теж не питаючи дозволу.

Коли декілька літ тому я вперше

Яків Гніздовський: Поле кукурудзи, дереворіз

Jacques Hnizdovsky: Cornfield, woodcut,

*Яків Гніздовський:
Білий лебідь, ліноритм 1976
Jacques Hnizdovsky:
White Swan, lino cut, 1976*

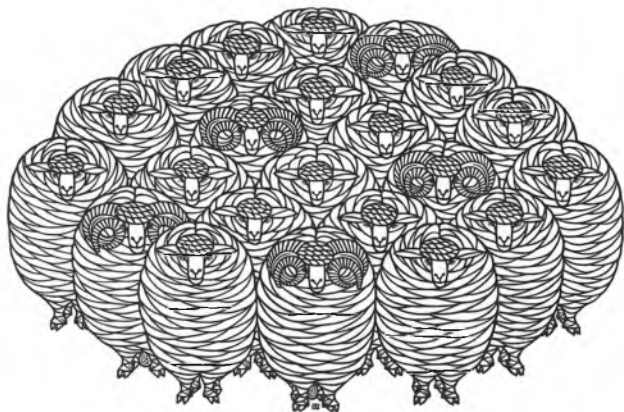

НАШЕ ЖИТТЯ, ЧЕРВЕНЬ 1976

українських книжок ілюстрував він теж поезії Джона Кіта (1964) і Колріджа (1967), українські байки англійською мовою та "Фльора Екзотіка". Тепер якраз Ass. American Artist видає портфоліо з 12 дереворізами птахів (70 примірників). Восени у видавництві Пелікан появиться повний каталог дереворізів мистця у трьох виданнях. Міститиме він 219 репродукцій графік з часу 1944-1975 рр.

На II-е Triennale Internazionale della Xilografia Conntemporanea в Італії у 1972 році між одинадцятьма учасниками з США був теж Яків Гніздовський, репрезентований 3-ма дереворізами. Між сімома представниками з СССР не було ніодного з України, до речі, теж ні одної іншої республіки, тільки з Москви, так що Яків Гніздовський був єдиний українець, що via Америка брав участь у тій міжнародній виставці.

Дженет Малком у The New Yorker в 1970 році подає Якова Гніздовського

Яків Гніздовський: Черда овець Меріно, дереворіз 1975

Jacques Hnizdovsky: Herd of Merinos Sheep, woodcut, 1975

разом з дев'ятьма іншими, про яких пише: "З-поміж соток сучасних граверів тільки зовсім небагато ввійде в історію мистецтва".

Читаючи статті Я. Гніздовського в цитованій монографії, доводиться жаліти, що нема більше його писаних творів. Не тільки тому, що дають вони образ його особистих переживань, творчого шляху, пошуків, але теж можна там знайти незвичайно цікаві спостереження та своєрідну захоплюючу філософію. Не даром Ірина Петренко-Федишин у своїй статті ("Сучасність", квітень 1970) говорить про нього як про філософа-мисли-

теля. Саме на виставці цієї молоді мисткині ми зустрілися з Яковом Гніздовським, щоб відбутися коротку (на жаль) розмову.

Насамперед передаю мистцеві ще раз подяку від СУА за його проект емблеми Музею Союзу Українок Америки. Емблема складається з початкових літер "Український Музей", тож перше питання стосується до музею, його значення, ролі, завдань.

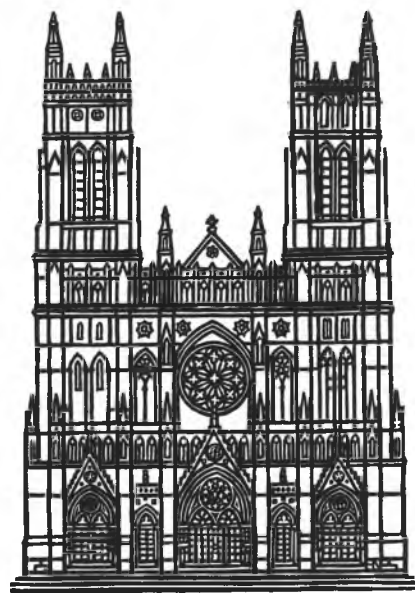
Я. Г.: Назва "Український Музей" зобов'язуюча. Вона говорить про намір поширити засяг музею поза збірку народного мистецтва, яка є зав'язком цього музею. Але не тільки про засяг ідеться. Назва зобов'язує до того, щоб музей був на високому професійному рівні. Вже саме збирання і збереження творів народного мистецтва є великим досягненням, першою головною ціллю. Музеї — це передусім склади, де зберігаються особливі предмети. Дальша евалюація цієї назви — це впорядкування, ската-

Яків Гніздовський: проект емблеми Музею СУА

Jacques Hnizdovsky's design for the UNWLA Museum logo.

Я. Г.: Народне мистецтво — це автентичні, привезені з України, створені народом предмети, які завжди мали якесь примінення і функцію. Бож навіть божки з поганських часів були створені для потреби: вони мали оберігати людей. Їх мистецьке оформлення це вже вислід естетичних замилувань тих, хто їх виробляв.

льогуння і професійне опрацювання зібраних матеріалів, хоч, повторюю, саме зібрання і збереження їх це вже досягнення. Музеї мають великі збірки, а виставляють їх частинно.

У. Л.: Що саме можна і треба зачислити до творів народного мистецтва?

Яків Гніздовський: Собор Св. Івана Божеського в Нью-Йорку, дереворіз 1975

Jacques Hnizdovsky: St. John the Divine Cathedral Church in New York, woodcut, 1975

Те, що творять тут (вишивка, кераміка) похвальне, треба це підтримувати, але це не є народне мистецтво. Можливо, колись з цього може постати народня творчість, своєрідний фолкльор українського поселення в Америці.

У. Л.: Як оцінюєте виставки народного мистецтва, які влаштовують різні організації? І що думаєте про крамничку, яка буде існувати при музеї?

Я. Г.: Переважно ставлюся до цих виставок досить критично, передусім тому, що їх улаштовують без участі професійних людей нефахові люди, які експонують quasi-народне мистецтво. Це здебільша пристосоване, а не народне, мистецтво, з механічним без знання переносенням, наприклад, вишивки на дерево, писанку тощо. Часто це вульгаризація народного мистецтва. Наприклад, цілі гори вишиваних подушок, мов у гаремі, — з усміхом додає Яків Якович. — Над цією справою треба працювати, поправляти її поволі й обережно, не вимагаючи відразу досконалости, бо такі виставки є висловом життя. Треба помалу підносити їх рівень.

Те саме відноситься до крамнички. Сам музей мусить дуже суворо слідкувати за автентичністю експонатів, але в крамничці треба числитися з зацікавленням й комерційними потребами, хоч, очевидно, треба старатися зберегти рівень. Американські крамнички при музеях не завжди мають найвищої якості предмети.

У. Л.: Раз ми на виставці молоді малярки, якої різnorodність творів подивляємо, тому прошу сказати, який ваш погляд на наших молодих мистців в Америці, в тому теж жінок.

Я. Г.: Молоді мистці мають тут всі найкращі можливості. Фотографія "качого

долу", яку Ви мені показували (гл. стаття про Іванну Левицьку) вказує, як скромні можливості мали молоді мистці в краю. Тут ці можливості може, також нелегкі, але вони необмежені. На жаль, як можна зауважити, багато наших молодих мистців, які заповідалися навіть блискуче, чомусь, як що не перестали працювати, то звільнили темпо. Це, мабуть, слов'янська ціха, яку слід було б проаналізувати і знайти причину, чому наша талановита молодь тратить погін, немов би передчасно старілася.

Тут мушу сказати, а роблю це не тому, що переді мною жінка, і то редактор жіночого журналу, що жінки більш амбітні. Це загально відоме, що в студентських організаціях жінки більш активні, мабуть, і більше вчать. Жінки мистці також працюють над собою. Почавши хоча б від цієї виставки. Ірина Петренко-Федишин, маючи родинні обов'язки, покінчила мистецькі студії, тепер вчить та наводить час малювати. Чи Арка Оленська-Петришин, чи Слава Геруляк, що крім значних досягнень у мистецтві, беруть живу участь у нашому суспільному житті. Вони далеко не одинокі. В Українськiм Інституті Модерного Мистецтва в Чикаго молоді мистці жінки також сповняють дуже важливу функцію.

У. Л.: Ви їздили до Японії і, як чула я вже від вас, захоплені цією країною.

Я. Г.: Я знав дещо про Японію, цікавився їх мистецтвом, особливо

подобалися мені кольорові дереворити. Але я не знав про їхні високі людські якості: творчість, солідність, готовість допомогти, ентузіазм. Навіть у Німеччині я таких прикмет не зустрічав.

У. Л.: Як подобалися там ваші твори? Чи нема схожості між їхніми і вашими дереворізами?

Я. Г.: Може і є деяка схожість, хоч би у тематиці. Мені було приємно, що одна галерія в Токіо купила в мене 20 дереворізів. Як буде можливість, я ще туди поїду, бо Японія мені дуже сподобалася. Це дуже стара культура, а при тому вони зуміли зберегти пам'ятки навіть з-перед півтори тисячі літ. Там я побачив, які зруйновані ми і як мало маємо залишків старої культури.

У. Л.: Не можу собі відмовити питання про "Наше Життя". Як подобається?

Я. Г.: Хто його оформлює? Мушу признати (не говорячи про зміст), що зовнішне оформлення на гарному рівні. Це говорю без компліменту, з переконання.

Цією милою похвалою закінчуємо коротку розмову. У ній, як у своїх творах, Яків Якович ошадний на слова. Говорить тихим, спокійним голосом, не вживаючи непотрібних слів, але всі вони, як кожна риска його графіки, мають своє значення, і залишаються в пам'яті, спонукують до пригадування.

У. Любович

ЗОЛОТІ ДУМКИ

Людина оточена речами. Вони німі, їх значення і назва укріті. Вони немов ждуть, щоб людина сама їх назвала і відчитала їх значення.

Мистецтво будить речі з сну, надає їм життя, і вони починають для нас існувати. І це найбільша містерія мистецтва.

З есею "Спляча царівна" Яків Гніздовський

ПОДЯКА ЗА ДАРУНКИ МУЗЕЄВІ СУА.

Подаємо список пань, які подарували речі для Музею СУА:

Хава Бабіцмен, Кліфтон, Н. Дж.: рушник і вишивка.

Опенка Гердан-Заклинська: одяг (костюм) Княгині Ярославни.

Катерина Коленак, Кінгстон, Н. Й.: три рушники, сорочка, запаска, підтичка і подушка.

Ірена Мельник, Нью-Йорк: подушка.

Ірена Морківська, Ріро Парк, Н. Й.:

чотири куски вишивки на сорочку.

Ганна Процака, Балтимор, МД.: сорочка, рушник і кусок скатерті.

Лідія Осінчук, Нью-Йорк: дві сорочки, дві плахти, торбина і сердак.

Іванна Рожанковська, Нью-Йорк: рушник, сорочка і чотири куски вишивки (рукави).

Ірена Рудик, Абсекон, Н. Дж.: три куски гуцувської тканини.

Мирослава Савчак, Асторія, Н. Й.: десять образів мисткині Олени Кульчицької, дві світлини (килим проекту О. Кульчицької), дві світлини з похоронів О. Кульчицької, дві подушки і яворівський взір зі збірки О. Кульчицької.

Марія Шевчук, Нью-Йорк: два рушники, дві верети і кусок вишивки

Музейна Комісія складає усім жертводавцям ширю подяку, з вірою, що їхній почин стане добрим прикладом і заохотою для інших.

"Благослови, Боже,
І отець, і мати,
Своєму дитяти
Коровай зібгати."
(Вінницька область)

Місяць червень в Америці — це час вінчань. Настала літня пора, все цвіте, погода лагідна — це неначе вимріяний місяць, в якому найбільше число молодих пар приступають до шлюбів та справляють весілля. Слово весілля походить від поганського свята в честь бога сонця Дажбога. Свята на честь сонця, сповнені веселощів, танців, хороводів, драматичних вистав, називалися "веселія". Окрасою сучасних українських весіль можуть бути давні народні традиції, які поновому переосмислюємо. Впроваджуємо в життя ті обряди, які можна перевести в рамках сучасного весілля.

Важливе місце на українському весіллі відіграє традиційне весільне печиво. Тому в нас, на весільному столі, поруч або замість поверхового білолюкрованого торта повинен пишатися запашний коровай. Коровай — це священний хліб, символ сонця, який мав ритуальне значення і жертвенний характер. Він фактично замінив собою тварин, яких приносили колісь у жертву. Коровай поширений був по всій Україні, різнився тільки формою та оздобами. В різних околицях різно його прибирали. Коровайні обряди в українському весіллі були пов'язані з притутуванням короваю і з обрядом розподілу короваю між родом і гістьми.

Коровай могли пекти тільки заміжні жінки щасливі в сімейному житті. Коровайниці сходилися кілька днів перед весіллям до хати молодої на печення короваю.

ПОДЯКА

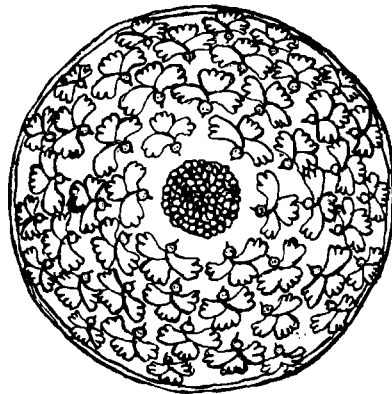
Щиро дякуємо п. **Василеві Колодій**, та його агенції у Трой, Н.Й. за забезпечення полісу, яку він нам пожертвував. В його імені складаємо 25.00 дол. на Фонд "500".

Макій
Управа 99 Відділу СУА
Вотервліт, Н.Й.

"Ой Грицунева ненька
Та по вулиці ходить
Та по вулиці ходить,
Та сусід своїх просить
— Ой ви, сусідоньки, мої голубоньки,
Та ходіть же ви до мене
Та до мого дитяти
Хорошенько коровай бгати...."

(містечко Монастирище, Липовецького повіту, Київщина)

Приносили з собою борошно, яйця, масло і з співом бралися до "бгання" короваю. Мати молодої частує їх чаркою вина, "щоб коровай виробили до кінця". Коровай спочатку були житні. Традиція пекти пшеничні коровай склалася пізніше. Коровай

Коровай з гора.

складався з двох частин: нижній округлий корж т. зв. "підшва", на нього клали з тіста круглу здобну хлібину — власне коровай. Його обкладали обручем з тіста "косицею", а вже потім прикрашували. На Волині батько або мати втикають в "підшву" гроші. На Житомирщині в коровай запікали курячі яйця. Зверху коровай обліплюють різними плетінками з тіста: пташками, шишками, ріжками тощо. Все це має певні символічні значення. Виробленим голубам втикають очі з сушених

Коровай на Сокальщині

ягід. На Стрийщині коровай прикрашують дво-або трираменними галузками "ріжками", обкрученими тим самим тістом, з якого роблять коровай, обкладають "гусками" — валками з тіста, позакручуваними в різні форми і покладеними навхрест. Подібно прибирають коровай на Сокальщині. Крім виробів з тіста, прибирають коровай вічнозеленим барвінком, який символізує вічність кохання та шлюбу, китицями калини, винограду, колоссям, паперовими кольоровими стяжками. Все це символізує багатство, плодовитість, подружню вірність. Коровай обв'язували рушником, а в деяких околицях (Поділля, Чернігівщина) втикали "гільце" — соснову або ялинову гілку. В інших околицях "гільце" стояло окремо застромлене в хлібину. Часто пекли два коровай, один у хаті молодої, другий у хаті молодого. Коровай був обов'язковий при першому одруженні. Вдовам та вдівцям короваю не пекли.

Краянням короваю звичайно займається перший друг в часі весільного прийняття.

..."Наш дружба коровай крає,
Золотий ніжик має,
А срібну тарілоньку,
Обділяє родиноньку"....

(Село Михайлівка, Бершадський район, Вінниччина)

Спершу частує короваєм молоду пару, опісля обдарує ним батьків молодих, родичів, а

Продовження на обкладинці

ВЕЧОРИ З ІВАННОЮ ЛЕВИЦЬКОЮ

В. Масютин. Портрет Іванни Левицької

Докінчення

Як же дійшло до того знайомства? Пані Ася розкажує:

— "На мою думку не було цілі зустрічатися тільки із членами таких самих, неофіційних місій, як наша. Кажу Дмитрові — запроси Георга Брандеса". Дмитро на те: "Асю, що Тобі, де ж він до нас прийде!" А я: "А якщо він тобі відмовить, то і так про це буде знати тільки він, ти і я. Спробуй". Дмитро зателефонував, і Георг Брандес погодився прийти. За ним уже почали приходити усі, кого лиш би ми захотіли".

Дотеп господині причарував Георга Брандеса та й інших гостей. Пані Ася залюбки розкажує про свої з ним розмови. Деякі добре пам'ятає:

— "Данці — дурний нарід" — каже Георг Брандес. — Усі ніяковіють. Мовчанка.

— "Про німців теж кажуть, що вони дурний народ" — каже пані Ася — "але вони свій розум зложили на Гете. Данці свій розум зложили на Георга Брандеса" — В сальоні відпруження, буря оплесків. Георг Брандес сміється.

Брандес не тільки бував у посольстві, але запрошував їх на різні okazji, концерти, виставки в театрі тощо. Одного разу призначили їм на концерті місце побіч короля. Це, як показалося, не було випадковим. Королеві розказали про бистрі відповіді пані Асі, як хочби про ту, яку ми вище навели, і король схотів подивитися хто вона така, ця дотепна пані.

Іншим разом розкажує пані Ася про те, як це вона сиділа в льожі поміж своїм чоловіком і Брандесом і льорнетки присутніх раз-у-раз зверталися в їх сторону.

— "Чи Вам не приємно, що усі на вас дивляться" — каже Брандес.

— "Зовсім ні, бо коли я тут сиділа тиждень тому а побіч мене не було Георга Брандеса, ніхто навіть не глянув на мене" — була відповідь.

У журналах появлялися статті про Україну в тому теж і Брандеса. Ще довгі роки після того, як місія зліквідовано, коли хтось з українців покликався на пп. Левицьких, Георг Брандес приймав поза чергою і старався бути помічним.

Так то особиста культура, інтелігенція і дотеп промощували дороги політичній роботі.

Після заломання визвольних змагань осідають пп. Левицькі у Львові. Їх дім при вул. Набеляка стає осередком політичного та культурного життя. Пам'ятаю високі зі смаком влаштовані кімнати, картини таких мистців як Петро Холодний (старший) — стежка серед лану пшениці, портрет Дмитра Левицького роботи Олекси Новаківського, портрет Іванни Левицької пензля Масютина, а в кімнаті-сальоніку Асі Левицької серія квітів-олій Олекси Новаківського.

У цьому домі Дмитро Левицький міг гідно приймати політичних діячів та журналістів своїх і чужих. Він бо став лідером демократичної партії, якийсь час був головним редактором щоденника "Діло", а потім послом до польського Сейму.

Матеріальна незалежність давала можливість вести цей дім на відповідному рівні. Але пані Ася мала теж свої зацікавлення. Незалежно від того, що вміння поводитись з людьми було поміччю для її чоловіка, вона мала свій світ.

У 20-их роках існувало у Львові неофіційне, а сказати б нинішнім "жаргоном" неформальне товариство, яке називало себе "Пантарей", тобто "все пливе". Учасники сходилися не тільки в товариських цілях. Їх цікавила література, мистецтво, культура, наука. Сходилися у приватних домах на прийняттях,

але наголос був поставлений на програмі. На жаль мало пам'ятаю, бо я була ще дитина, але знаю що темою була наприклад, "весна". Тоді сальон був прибраний бозами, Анна Крушельницька (сестра Соломії) або Іванна Приймova співали відповідні пісні, артистки або й самі поети(а були між ними і Василь Бобинський і Микола Вороний, інших не пам'ятаю) читали поезії, літературознавці як Михайло Рудницький виголошував доповіді. Теми були не тільки з нашої але й чужої літератури. Бували там і Юрій Морачевський, Дарія Старосольська, Галя Косевич-Гомзін, проф. Білецький і багато інших. Жаль, превеликий жаль, що традиція таких товариських зібрань не залишилася і не заступила нинішніх прийнятть де акцент є на чудових мешканнях, знаменитому їдженні, і люксових напоях. Тоді найкращим сальоном був цей у Асі Левицької, але зібрання бували й у нашому, тоді скромному, післявоєнному помешканні.

Чи живий хтось з учасників "Пантарей", чи не міг би згадати докладніше те, що я пам'ятаю як через сон?

Але головним зацікавленням Асі Левицької були мистці. Вона була душею Товариства Прихильників Мистецтва, якого головою був суддя Антін Рак. У своєму домі відступила вона для молодих студентів мистецтва приміщення, яке вони назвали "качиним долом". Там могли мешкати і працювати, заки добилися кращих для себе умовин. Товариство влаштовувало виставки, збирало фонди на поміч початкуючим малярам, а теж постаралося про приділи харчів у наших кооперативах "Маслосоюзі", "Центросоюзі" чи "Народній Торгівлі". В "качиному долі" сходилися і ті, хто там жив і їхні товариші, щоб працювати, дискутувати.

Товариство Прихильників Мистецтва особливою опікою оточило теж Олексу Новаківського. На його ювілей куплено дім в Дорі в Карпатах. Закуплено теж площу, на якій мав стати будинок для акторів та оселя для мистців. Враховуючи те, що мистці ідивідуалісти, мали там поставити невеличкі хатки, де кожний міг був знайти потрібне для його праці і відпочинку відокремлення. У Дорі пп. Левицькі мали теж свій дім, де літом збиралися і бували діячі як політичні, так і культурні.

Крім численної родини, якою пані Ася залюбки опікувалася, у неї завжди мешкали люди, яких вона уважала цінними і яким хотіла б допомогти.

Ганна Романчич, молода тоді канадійка, яка приїхала у 1934 році на Жіночий Конгрес у Станиславові, ще сьогодні зі сльозами в очах розказує, якто вона чужо почувалася поміж панями, які приглядалися їй холодно і критично, аж Дмитро Левицький привів її до пані Асі, яка до неї зразу віднеслася як до рідної.

"Качий діл" — у домі Асі Левицької. Приміщення для мистців. Від ліва. Перший ряд: Антін Малюца, Антін Павлось. Другий ряд: Іванка Нижник, Степан Луцик, Стефа Рудакевич. Третій ряд: проф. Лошнів, Винників, Володимир Гаврилук, Ковальчук, Роман Чорній, Н.Н.

Користаючи з того, що в домі при вул. Набеляка жив колишній прем'єр Польщі відомий математик проф. Казімерж Бартель, пані Ася не раз за його посередництвом зуміла виклопотати чи то місце на університеті чи, навіть помилування для засудженого на смерть політичного в'язня.

Це все завдяки своїй вмідності поводитися з людьми, бистрій орієнтації та інтелігенції.

Прийшла війна і д-ра Дмитра Левицького арештували большевики. Пані Ася покинула назавжди вул. Набеляка у Львові. Почалася мандрівка. У кам'яниці, яку мали пп. Левицькі в Берліні, находили пристановище не одні скитальці, не одна організація пам'ятає той дім. А потім Цейльон, куди після війни переїхала Іванна Левицька wraz зі своїми братанками і їх родинами. Далі США — Дітройт і врешті Нью-Йорк — вулиця св. Марка.

Продовження на ст. 10

"Ex libris" — Іванни Левицької роботи мистця Хасевича

На могилу св. пам'яті Мілени Рудницької.

Урочисто-сумно лунають дзвони св. Юра у Львові. Стрімкою вуличкою з брами розвиваєся похоронний похід. Численна жалобна громада. Чільні громадяни Львова, парламентарна репрезентація, за ними довгі ряди карно зорганізованих в чвірках членок Т-ва Союз Українок. Меншість міських інтелігенток губиться серед різнорідної народньої ноші селянок з усіх закутків Галичини. Під домівкою Т-ва із спеціально зробленого підвищення заступниця голови і довголітня співробітниця п. Олена Шепарович прощає покійну велику громадянку, посла і провідницю українського жіноцтва Мілену Рудницьку.

Так в моїй уяві представлявся останній її шлях.

"В Мінхені відбувся похорон св. пам'яті Мілени Рудницької. Був се робочий день і тільки около 40 осіб проводжало Покійну на цвинтар."

Так звітувала наша преса про похорон заслуженої робітниці на народній ниві.

Напевно появиться багато статей про п. Мілену. Може буде і трохи полеміки. Бо як кожна велика людина, мала вона своїх приклонників, але мала і ворогів. Напевно колись появиться вичерпна монографія про цю небуденну постать на галицькім обрії.

Я бачила її очима тієї "з провінції", як звикли нас називати Львовяни, очима сірої, рядової членки Союзу Українок.

Олена Лотоцька була для мене легендарною казкою мого дитинства — а Мілена Рудницька була

Докінчення "ВЕЧОРИ"

Там зустріла ця вічно молода, повна любови до людей пані своїх 90 літ життя. Живе, згадуючи минуле, але теж цікавиться теперішнім та майбутнім. Минуле згадує без гіркости, без вічного порівняння, що вона мала, як жила і як тепер живе. Цінить Америку за те, що тут свобода. Правда, почуваеться самотньою, любить і очікує відвідин, але завжди хотіла б давати, а не брати. Її дотепні відповіді, жива розмова притягають людей, вони ж бо відчують, що вона їх любить. Правда, інколи вона забуває те або інше, але хто ж з нас має бездоганну пам'ять, але ніколи не забуває любити людей, і завжди найде швидко й дотепну відповідь.

Коли на її 90-ліття, 1-го травня її, жартуючи, ґратулювали закінчення 50-тьох літ вона відповіла:

— "Ви мене образили. Я саме закінчила 40".

І справді духом і умом, ласкавістю не дорівнює їй не одна сороклітня дама.

Уляна Любович

Бібліографія: Г. Франко-Ключко: "Історія однієї приязни. "Наше Життя" січень 1960 р.

"Розмова з дамою з портрету" Жінка 1 травня 1976 р.

взором, уосібненням реальної праці для добра народу мого дорослого віку.

Просто з гімназійної лавки я стала жінкою галицького адвоката на провінції, який побіч фахової праці мав моральний обов'язок стати у проводі повіту. А дружина адвоката мусіла стати до праці на жіночому відтинку.

В більших осередках, як Станиславів, Стрий, Сокаль і ін. де було багато інтелігенції, громадська праця була вже налагоджена. Та в нашому містечку нашої інтелігенції було дуже мало. Були, правда, наші два адвокати, та один із них був москвофіл, а другий вже старий, хворий "кавалер" і майже цілковито відсунувся від праці.

Моєю справою до громадської праці були два роки праці в Пласті. В клясичній гімназії учили нас "високих ідей", та нічого практичного, бо навіть не було клясової самоуправи.

Коли я приїхала до Рави, то вже, правда, існувала філія "Союзу Українок", та в ній були непорозуміння, праця лежала "облогом" і я не мала ні від кого "ради чи поради".

Тож коли я перший раз поїхала на Загальні Збори Союзу Українок у Львові, то дуже пильно прислухувалася до того всього, що діялося та широко відчиненими очима дивилася на світлу Президію за довгим столом та репрезентанток поодиноких клітин. Вони ставали перед президіальним столом і складали звіти з діяльності. Тоді ще (початки 30-их років) можна було в той спосіб відбувати Збори, бо нас не було ще багато. Між президією зразу вирізнялася пані з коротким, ясним волоссям, гарною зачіскою, в елегантному скромній темно фіолетовій сукні. Все в неї якесь відмінне, голос може дещо різкий, невиразна вимова букви "р" навіть рух, яким притримувала долоню біля вуха не ховаючися з тим, що вона дещо недочуває. Мінливий вираз її лица, на якому можна було читати задоволення чи турботу, гнів, жаль чи й радість. Сміялася сердечно і щиро.

Коли на чергу прийшла представниця одного з більших Кружків у гарно вив'язаній хустці з "багатим звітом", то пані у фіолетовій сукні зійшла з президіального підвищення та тричі, по-українському, вицілувала засливу "звітодавчиню". Мій подив до п. Мілени зріс ще більше, коли я почула її блискучу доповідь про ролю та завдання жіночої організації.

Загальні Збори були курсами — семінарами, на яких ми училися працювати в Союзі Українок. Тож не диво, що коли ми поверталися зі Зборів, то з подвійним запалом "орали наші перелоги." Ми роз'їздилися по селах будили наше жіноцтво, закладали Кружки Союзу Українок, організували різного роду курси та влаштовували прерізні імпрези. Це речення пишеться скоро і легко, та скільки та праця вимагала трудів та зусиль, а то й жертви, коли зважити, ті слабі та мізерні, як матеріальні, так і людські, засоби, якими ми розпоряджали та — щонайважливіше — труднощі зі сторони польської, поліційної держави.

Та добра воля поборювала усі ті перешкоди.

Центрاليا Союзу Українок "натискала", пересила ла нові обїжники, нові інструкції, нові ідеї та вимоги. А "військо" таки любить "тверду руку" проводу. І Союз Українок ріс та кріпшав і здобував шораз то більше признання Громади. Заля Народнього Дому, в якій відбувалися наші З'їзди ставала вже надто тісною, з'являлися нові діячки, нові бесідниці, але (для мене) понад усіма царювала п. Мілена. Уміла вона бути і грізною та гніватися. Пригадую собі один З'їзд, на якому виринула колізія з п. Кононенко. На тому З'їзді я належала до Номінаційної Комісії (паперовий член!) Тоді п. Мілена відмовилася від головства, і ніякі наші вмовлювання не викликали звичайної, погідної усмішки на її лиці. Я стояла на кінці делегації — тоді я ще боялася гнівних людей! Тепер я вже знаю, що гнів — це звичайна, людська річ!

Побіч усіх прикмет, які ціхували провідника, був у п. Мілени ще й особистий чар.

На початку 30-тих років п. Мілена відвідала нашу Філію із нагоди наших Загальних Зборів. Рано я зустріла її на залізничній станції, а відпровадила до поїзду аж пізно увечорі. Хоч вона приїхала з Варшави із засідання Союму, мимо того не можна було завважити змучення, була в чудовій формі, а приємною, тактовною, повною природнього чару поведінкою завоювала усіх. І хоча в Філії була поважна криза на тлі деяких особистих амбіцій, то після її переконливих аргументів про ролю жінки в громаді ті непорозуміння зовсім розвіялися.

Появилася "Жінка" — наша гордість не тільки з огляду на зовнішню форму, але й на її поважний, захоплюючий зміст! В кожному числі була блискуча стаття п. Мілени на актуальні, пекучі теми, яку читалося із запертом віддихом. Дехто закидав, що Мілена пише замудро і високомовно, та тяжко всім догодити. Для рівноваги виходила в Коломиї більше популярно редагована "Жіноча Доля" сенаторки п. Кисілевської.

П. Мілена була неперевершена не тільки в жіночій ділянці. Пригадую собі якусь повітову нараду, на якій виступала численна наша соймова репрезентація, чотири достойні послі між ними і п. Мілена. Яка ж була моя радість і гордість, коли найбільше враження на присутніх — і то переважно наших селян — справила промова нашої Мілени!

Дуже бистре і розумне було рішення Централі з 1937-му році, коли то польська влада розв'язала Товариство "Союз Українок", перемінила назву і статут Товариства на "Дружину Княгині Ольги", а "Жінку" на "Громадянку" і праця йшла безперервно далі аж доки осінь 1939-го року не положила всьому край!

В своїй безмежній наївності я завинула книги протоколів Філії "Союзу Українок в Раві Руській" в непромокальну матерію та заховала їх на стриху нашого мешкання. В тій хаті оселилося потім Н.К.В.Д., а по нім Гестапо. Чому ж я не взяла зі собою хоч одну сторінку з протоколу, на якій енергічним письмом було написано: "Книги ведені вірчево. Дають повний перегляд діяльності Філії" і власноручний підпис: **Мілена Рудницька**.

Подяка

Союз Українок Америки висловлює цією дорогою глибоку вдячність Панству Лесі і Петрові Ковалевим (Швайцарія) за незвичайно щедрий дар на стипендійний фонд СУА у сумі 4.312.52 дол.

Це не перший дар, який вони зложили на культурні і громадські цілі, не вперше теж віддають вони свої фонди, призначені на культурні цілі, під опіку СУА. Маємо тут на думці фундацію ім. Ковалевих, призначену на літературні конкурси засновану ще у 1967 році.

Союз Українок Америки, складаючи подяку від себе та від імені тих, які користатимуть із стипендій уфундованих Лесею і Петром Ковалевими висловлює їм слова глибокої пошани і вдячності.

Головна Управа Союзу Українок Америки

По роках скитання ми стрінулися десь на початку 50-их років у Філядельфії в гостинному домі св. п. п. Олени Штогрин. Були там деякі члени бувшої Централі, декілька бувших голів Філій та визначніші члени. Розповідали свої переживання, радилися як вижити в Новому світі. П. Мілена була повна сил та енергії. Та ми, її бувші воїни були вже з печатками фабричних робітниць чи й домашніх помішниць на наших чолах.

З запрошення на нараду в справі організації Матірнього Союзу Українок в Америці я не скористала. Творити тут друге паралельне жіноче Товариство було проти моїх переконань.

Остання моя зустріч з Міленою була тільки духова: Я з захопленням прочитала її працю про св. І. Боско та "Невидимі стигмати". Велика умом та серцем людина, яка не змарнувала своїх талантів і знайшла правдиву дорогу до Життя, яке не кінчається.

ЦІЛИЙ СВІТ ВЕЛИКА ШКОЛА

Казки для дітей награні на ленті

У виконанні артистки **Катерини Бранки Кривуцької**
Музичне оформлення **Марії Лончини-Лісовської**
Мистецьке оформлення — **Едварда Козака**

Ціна касетки 5.- дол. При закупі 10 і більше примірників 4.-дол. за касетку.

Замовляти:

Головна Управа СУА
UNWLA
108 Second Av.
New York, N.Y. 10003

Zirka Clark
або 27-37 Warwick
Bloomfield Hills, Mich
48013

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

Упорядкувала Світлана Луцька-Андрушків

УКРАЇНА

• У Чернігівському архітектурно-історичному заповіднику відбулася виставка Нінель Гаркуші. Народилася вона в 1927 році в Кам'янці-Подільському. Н. Гаркуша працює в галузі монументально декоративного і прикладного мистецтва, а також як мистецтвознавець. На виставці були представлені плястичні твори виконані в полив'яній кераміці. Цікавіші з них це "Весілля", "Пісня", "Гуцульська пара". Н. Гаркуша є автором барельєфів "Гопак", "Музика" у фойє кінотеатру "Україна" в Києві, рельєфа "Бандуристка" на фасаді музичної школи в Чернігові та інших.

• У Києві 1975 року вийшла у видавництві "Мистецтво" книжка Лесі Данченко "Невмируще джерело: бесіди про українське народне мистецтво". В популярній формі бесід авторка розповідає про давність традицій і сучасність народного мистецтва, про майстрів і матеріял, у якому вони працюють. Книжка ілюстрована. Л. Данченко випускниця Київського університету 1954 року, кандидат мистецтвознавства та автор кількох друкованих праць з цієї ділянки.

• Серед учених, які займаються проблемою збереження природного середовища, авторитетом вважається Лідія Сіренко. Вона доктор біологічних наук, професор, очолює відділ фізіології водоростей в Інституті гідробіології Академії наук УРСР. Ля Сіренко член редколегії "Гідробіологічного журналу", член комітету "Людина і біосфера" та представник УРСР у Міжнародній Асоціації по вивченню лімнології Дунаю. Її перу належить ряд монографій, а також понад сто тридцять наукових робіт з питань фізіології та біохемії водоростей та їхньої ролі в процесах самоочищення водойм. Тепер Л. Сіренко працює над способом очищення Дніпра з синьо-зелених водоростей.

ПОЛЬЩА

• У Гданську відбувся сольовий концерт співачки Лесі Лемішки, студентки другого курсу Державної вищої музичної школи у Варшаві. Сопрано Л. Лемішка виконала ряд пісень на слова Т. Шевченка, О. Олесья, С. Чарнецького та низку українських народних пісень в обробці М. Лисенка, К. Стеценка, Я. Ярославенка. Леся Лемішка не раз співала сольові партії з українськими хорами "Дума" та "Журавлі".

США

• Мотря Кульчицька-Богатюк, голова департаменту суспільних наук і професор еспанської мови та латино-американських студій в Марія Реджина Коледжі, Сиракузи, НЙ. була поміщена в довіднику "Визначні педагоги Америки-1975". М. Богатюк є членом Американської Асоціації професорів еспанської та португальської мов, Наукового Товариства ім. Т. Шевченка та Американської Асоціації Університетських Жінок.

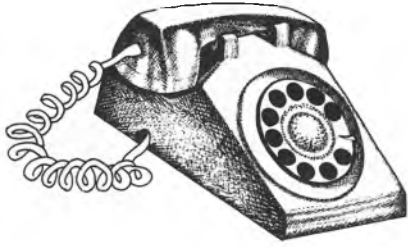
АНГЛІЯ

• Цього року сповнилося 75-річчя життя і 50-річчя літературної і мистецької діяльності Галі Мазуренко. Г. Мазуренко колишній вояк 3-ої Запальної стрілецької дивізії української визвольно-революційної армії Української Народної Республіки. Вона автор збірок поезій "Акварелі" (1927) "Стежки" (1939) "Вогні", "Снігоцвіти" (1941) "Пороги" (1960). Г. Мазуренко тепер проживає в Англії.

ВІТАЄМО В РЯДАХ СУА

Вітаємо нових членок СУА, які вступили до 27 Відділу в Пітсбургу: Марія Ящун, Христина Кушакевич, Тетяна Кушакевич, Анна З. Конецька, Гізеля Баран, Люба Шутковська, Марійка Вовчук і Катерина Довбенко.

НАШІ ДІТИ Й УКРАЇНСЬКА МОВА

Проблема уживання української мови як розмовної серед наших дітей, молоді, турбує багатьох з нас. Недавно довелось мені бути свідком невеличкої розмови між однією знайомою матір'ю і її дочкою, Танею. Це було під час однієї імпрези на перерві. 10-річна Таня бігала з товаришками з української школи; розмова була в них — англійською мовою. Мати це почула і мовчки кинула значущий погляд дочці. Незабаром Таня прибігла сама:

— Мамо, я знаю, що саме тобі не сподобалось. Знаю, що тобі приємніше, коли я до інших дітей говорю по-українському. Але чи хочеш, щоб я взагалі не мала з ким бавитись? Ти знаєш, що ті дівчатка зараз кажуть, що я "показуюся", бо добре говорю по-українському, а вони ні! І так вони не дуже задоволені, що я молодша на 2 роки від них, а є в їхній класі, і маю найкращі осяги..."

Проблема цієї дівчинки виразно нею схоплена, проаналізована. Таня сама також зробила за-далегідь відповідні висновки з двох можливих підходів до товаришок, і який вислід це був би для неї. Вона вибрала шлях меншого опору до товаришок, але і шлях який їй дасть це, чого їй потрібно-товариства.

З подібною проблемою зустрічаються не одні батьки дітей, які плинно і з широким засобом слів, розмовляють по-українському. Коли інші діти є на терені такого дому, то вони ще будуть придержуватися того стилю чи тону, в якому проходить розмова всіх членів родини. Та коли це є на іншій території, тоді дошкуляють тим, що говорять українською мовою.

Одна виховниця молодечої організації говорила мені раз про свої спостереження:

— Коли діти приїжджають на табір часто можна відгадати хто з них є з українського осередка, а хто виріс майже зовсім ізольованим. Діти з більших осередків звикли до своїх українських однолітків говорити по-англійському. "Самітники", що виростають без українського середовища (але в родині що плакають мову) — говорять звичайно чистіше, гарніше, і спочатку до всіх однолітків пробують говорити по-українському. Їхній підхід є такий що до всіх українців так говориться, бо так вони самі в хаті говорять.

Ми всі також запримітили, що тільки деякі родини плакають чистоту мови (а не раз старші, дідусі і бабусі більше грішать мішаниною, мака-

ронізмами, як середуші!). Тоді діти кількох родин, коли вони разом, вживають української мови без страху, що вони "показуються" і хвастаються. Бо вони собі рівні. Не раз бачимо, як такі родини пляново перебувають близько, в Гантері на вакаціях ітп.

Хто працює з молоддю, то й завважує, що психологічна потреба не відрізнятись штовхає дітей (головно від 13-19 р. життя) вживати англійську мову серед українських однолітків. Коли юнаки дозрівають, від 20 чи 22 — вони звичайно **вибирають** одну чи другу мову для свого українського товариства. І тут настає дуже важливий момент вибору товариства. Якщо ці молоді люди мають змогу бути з подібними собі — вони потім вже навіть одружившись плакають в своїм домі українську мову, як розговорну. Вони також вміють її вживати на різних рівнях, не обмежуючись до кухонного словника.

Тут очевидно залежить, яку підставу батьки дали їм замолоду — чи вони ще тоді не зупинились на буденних словах. Культурна ізоляція батьків (ігнорування фахової преси українською мовою, тільки поверховне читання однієї-двох газет) не раз ставить їх самих на виправдуючу позицію, мовляв нема, не знаємо "вищих" слів, ітп. Все залежить від хребта і настанови кожного зокрема. Одні відпадають, а другі стоять. Коли чую від когось з батьків, що їхні діти до них в хаті "не хочуть" говорити по-українському, ясным є, що і батьки не завжди вживають цю мову до дітей, а головно не задержують її чистою і з любов'ю.

Доводилось мені зустріти кілька родин, де батьки плакали чистоту і якість обох мов (а часами і трьох) не настоюючи на вживанні ні однієї, ні другої. Це було з метою немов поставити знак рівняння між обома мовами, маючи надію, що тоді пізніше діти легше задержать вживання української мови без пресії. Покищо я не бачила кращих результатів з такого підходу; часто українська мова трапила на засобі слів (поза "кухонною" мовою).

Стійкість, пошана і любов вирішують пізніший вибір мови (крім впливу товариства). Недавно бачила я випадки коли молода мама (друге покоління в цій країні), після заохоти свого чоловіка, досконало опанувала українську мову і до своєї донечки (4-річної) тільки її вживала. Бабусі прийшлося вивчити українську мову (!), щоб порозумітися з внучкою (На превелику радість прабабці)...

Любов Калинович

Жила-була собі на світі Казочка. Не дуже довга, не дуже й коротка, саме раз — півгодині досить було, щоб її прочитати. Та зате була вона гарна, свіженька і така новенька, що про неї тільки один письменник і чув. Записав він ту Казочку на папір і сховав до шушляди у своєму столі.

Набридло Казочці у шушляді лежати: нікому від того користі немає, нікого вона не розважає, нікого не навчає. Та й досадно, що про неї ніхто не знає. Пішла Казочка до видавця:

"Прочитайте мене, будь ласка!"

А видавець тільки рукою махнув: "Нема часу мені тебе читати, і так видно, що хороша казка — будемо тебе друкувати. Іди до редактора."

Зраділа Казка, побігла до редактора:

"Казав видавець, що будете мене друкувати. Прочитайте мене будь ласка!"

А редактор аж розсердився:

"Чи ж ти не бачиш, скільки у мене коректи? не маю часу тебе читати. Видно, що казка хороша, будемо друкувати. Іди до друкарні!"

Підстрибнула Казка та чимдуж побігла до друкарні:

"Казав редактор, що будете мене друкувати. Прочитайте мене, будь ласка!"

А друкар тільки розсміявся:

"Зразу видно, що ти ще не друкувалася. Не маю часу я казки читати. Моє діло літери набирати."

Зідхнула Казка, та що робити? Мусіла чекати, поки усі літери у неї надрукують та обкладинку пришиють.

"Іди тепер до книгарні, — каже друкар. — Хай тебе продають".

Побігла Казочка до книгарні та зразу до продавця:

"Казав друкар, що ви мене будете продавати. Прочитайте мене, будь ласка!"

А продавець окуляри надів, на Казочку суворо глянув та й каже:

"Чи ж ти не бачиш, скільки тут книжок поперед тебе надруковано? Я не маю часу нові казки читати. Іди до покупця".

Хотіла Казка до покупця бігти, а тут якийсь чоловік на двері. А продавець і каже:

"Оце тобі й покупець! Мусить тебе купити, бо він свідомий громадянин".

Скочила Казочка просто до рук покупцеві:

"Казали, що ви мусите мене купити. Прочитайте мене, будь ласка!"

А покупець потилицю почухав:

"Що ж, — каже, — як треба купити, то куплю, а читати в мене часу немає, мушу на літературну дискусію поспішати. Іди до моєї жінки, вона там серед матерів працює".

Принишкла Казочка, потихенько до жінки підійшла, шепоче їй:

"Чоловік Ваш казав, що Ви серед матерів працюєте. Прочитайте мене, будь ласка!"

Жінка аж руками сплеснула:

"Що ти собі думаєш?! Чи ж не знаєш, скільки то роботи серед матерів? Нема в мене часу тебе читати. І так видно, що казка хороша. Іди до дітей — хай читають!"

Просунулась Казочка до дітей через непричинені двері та аж плаче:

"Казала ваша мама, що я хороша казочка. Прочитайте мене будь ласка!"

А діти один на одного подивились та

"Велл! — кажуть. — Але ж ми мусимо зараз тіві дивитись... І камікси ще не прочитані. Не маємо часу тебе читати. Іди до нашого сусіди, він дивак — сам книжки пише, він тебе прочитає".

Побігла сердита Казочка до письменника, що її написав.

"Ти мене, — каже, — написав?"

"Написав," — винувато зідхнув письменник.

"Ну, таж тепер читай!" — гримнула на нього Казочка і плюхнулась на стіл перед ним.

"Що ж нам робити? — розвів руками письменник. — Я не маю часу читати, мені треба їти підлоги мити, бо сама знаєш, без грошей не проживеш... А знаєш що? — сказав він веселіше. — Я однесу тебе до дитячої книгозбірні. Там тебе, напевно, хто-небудь та прочитає".

Так він і зробив: подарував свою Казочку до шкільної книгозбірні ще й написав: "від автора". А там йому подякували, Казочку похвалили, що дуже гарно виглядає та й... поставили на полицку.

Замовкла Казочка, похнюпилася, стоїть і жде, може ж таки, хтось і прочитає її колись...

Що з'ясувати?

Кенгуря Поритко. Подія без кінця. Автор і ілюстратор Люба Мазяр. 26 ст.

Kangaroo Poritko: An Endless Adventure Written and illustrated by Luba Maziar.

Минулого року появилася оригінальна двомовна книжка молодій малярки і пластової діячки, Люби Мазяр. Крім самого факту двомовності, ця книжка представляє ще й аспекти духу сьогоднішнього часу. Тут увага на природу і зворот до популярної тепер також алегорії. Одним з героїв є кангур, що твердить: "я сам себе шукаю. Дозволь мені допомогти тобі. Можна знайти себе тоді, коли помагаєш другим".

Кольорові ілюстрації і ціла чепурна зовнішність будуть приємним читанням для молодих і старших.

Ihor Kalynetz Bilanz des Schweigens. J. G. Blaschke Verlag Darmstadt 80 s 1975;

Переклад з української мови Анни-Галі і Катерини Горбач. Вступ Катерини Горбач.

Ця збірка 67-ми поезій є вибором з друкованих 4 збірок Ігоря Калинця, найбільшого сучасного українського поета.

Тут є кілька віршів із І. Калинця **Вогонь Купала** (1970 і 1975), **Поезії з України** (1970), **Коронування опудала** (1972), **Підсумовуючи мовчання** (1971). З останнього є відома серія "Тренос", присвячена Валентині Морозові.

Переклади передають мистецьку і філософічну вартість творів успішно і чуло. Перекладачі взагалі не вживають пунктуації (як і пізніші поезії поета) і тим дають цілій збірці зовнішню задержану одність. Вступ Катерини Горбач подав інформації про поета і пояснює політичне тло серед якого Калинець творив.

Анна-Галія і Катерина Горбач, мати й дочка, мисткині літературного перекладу на німецьку мову довершили захоплюючо ще одну публікацію з української літератури для німецького читача.

Лариса Онишкевич

КОНФЕРЕНЦІЯ ГОЛІВ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

П'ята за чергою Конференція Голів Окружних Управ СУА відбулася в днях 22-го і 23-го травня ц.р. в приміщенні Централі в Нью-Йорку.

Участь у Конференції приймали голови 9-ох ОУ: Мирослава Слейбі (Дітройт), Лідія Дяченко (Філадельфія), Марія Томоруг (Нью-Йорк), Ірина Руснак і її заступниця Іванна Мартинець (Північний Нью-Йорк), Ольга Гнатейко (Нью-Джерсі), Марія Юзефович (Чікаго), Лідія Фіцалович (Нова Англія), Марія Фаріон (Огайо), Теодозія Кушнір (Південний Нью-Йорк).

Від Екзекутиви СУА участь брали: голова — Іванна Рожанковська, заступниці голови — Олександра Різник, Любослава Шандра, Христина Навроцька, Ольга Ставнича, секретарки — Марія Савчак і Евфронина Мартинець, фінансова референтка — Апольонія Книш, касирка — Ірина Комар, редактор "Нашого Життя" — Уляна Любович, пресова референтка — Марія Барагура, організаційна референтка Головної Управи — Ірина Захарко.

Конференцію відкрила молитвою і проводила нарадами І. Рожанковська.

У своєму слові голова СУА вказала на те, що головною ціллю конференції було підкреслити важливість кампанії приєднання членства і обміркувати засоби її здійснення. Вона з'ясувала теж значіння завдань голів ОУ і на підставі практики в минулому році проаналізувала питання, в якій мірі голови ОУ сповнили свої обов'язки, накладені на них статутом і ухвалами Конвенції.

М. Савчак порушила тему акуратності звітування Відділів і Округ, зокрема точності статистичних даних, бо це має значення для праці організації. Досвід вказав, що не всі Відділи звітували, а деякі подавали неточні дані.

Х. Навроцька подала виказ Відділів і Округ, нагороджених Комісією Відзначень на підставі їх звітів і поінформувала про критерії признання відзначень.

А. Книш подала білянс "Нашого Життя" і вказала фінансовий стан Журнала в 1975 р. Недобір журналу повинен бути зменшений в біжучому році.

НАШЕ ЖИТТЯ, ЧЕРВЕНЬ 1976

М. Барагура в доповіді п.н. "Приєднання передплатників з-поза членства СУА і нагороди за приєднання" обговорила спонуки цієї акції, а саме організаційні і престижеві моменти та видавничо-бюджетові міркування. Прелегентка подала конкретні засоби реалізації цього задуму.

О. Різник поінформувала присутніх про перенесення музейної збірки до власного приміщення в Домі СУА і обговорила потребу устаткування Музею та поставлення його на відповідний рівень. Познайомила учасників Конференції з проектом емблеми Українського Музею роботи мистця Якова Гніздовського.

У другому дні нарад І. Захарко говорила про приєднання членства СУА до існуючих Відділів і про творення нових Відділів. План кампанії приєднання членства виготовить організаційна референтка СУА, а переведуть його в життя організаційні референтки Відділів і Округ зі своїми комісіями відповідно до місцевих умовин. Підкреслила konieczність тісної співпраці організаційних референток з головами Відділів і Округ, бо це перша передумова успіху кампанії.

Л. Шандра розглянула причини неуспіху минулорічної кампанії приєднання членства. На її думку такими кампаніями повинні керувати голови Округ.

В спільному полуденку першого дня нарад взяла участь внучка бл.п. Олени Лотоцької Христина Добуш.

На закінчення Конференції голова СУА вручила всім головам Округ пам'яткові шматочки синьо-жовтої стрічки, яку вона перетяла на початку церемонії посвячення Дому СУА.

Господинями Конференції була Окружна Управа Нью-Йорку.

Хід Конференції, порушені на ній проблеми і дискусія, в якій взяли зокрема живу участь голови Округ, дають запоруку, що наради принесуть позитивні наслідки.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

1) Перевести восени ц.р. обов'язкову кампанію приєднання членства на терені всіх Округ.

2) Перевірити можливості створення нових Відділів.

3) Пропагувати важливість Музею СУА для збереження української культури у майбутніх поколіннях і для збудження ентузіазму до музейної справи поміж членством і громадянством.

4) Продовжувати посилену збірку дрібних предметів до музейної крамнички.

5) Переводити вношення передплат "Нашого Життя" через Відділи, щоб досягти сто-відсоткового пренумерування журналу членством.

6) Заохотити Відділи приєднувати передплатників з-поза СУА.

7) Встановити нагороди за приєднання передплатників "Нашого Життя" з-поміж громадянства.

8) Відділи подбають про якнайбільше адрес, на які можна висилати зразкові примірники "Нашого Життя" з супровідним письмом з заохотою стати передплатником.

9) Завершити в якнайкоротшому часі повною сумою "Запасний Фонд" журналу.

10) Доручити Відділам поробити заходи з метою стягнути якнайкраще залеглі передплати за журнал.

11) Зобов'язати голів Окружних Управ познайомити своїх наступниць з ходом праці організації для збереження тягlosti дії.

12) Зробити голови Окружних Управ відповідальними за виконання доручень Екзекутиви, поміщених в об'їзниках і в "Вістях з Централі" в "Нашому Житті".

13) Скріпити зв'язок поміж Відділами, Окружними Управами і Головною Управою.

14) Поширити клич "Весь труд для своєї організації"

15) Дбати про точне і правильне звітування Відділів і Округ, бо це запорука покращання праці в організації.

16) Продовжувати розпочате в 1976 р. точкування Відділів за діяльність на підставі звітів.

Марія Барагура

ПОДЯКА

Членки управи 11. Відділу СУА в Трентоні відвідали у шпиталі хвору п. Т. Демчук. З цієї нагоди її донька п. Л. Мригоцька, членка того ж Відділу, складає 20.00 дол. на Фонд Музею Народнього Мистецтва у Нью-Йорку.

Вісті з Централі

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ ЖУРНАЛА "НАШЕ ЖИТТЯ"

заплановано в США

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

До кінця травня 1976 р. зложили:

Окружні Управи і Відділи США	32.163.28 дол.
Поодинокі особи	5.578.15 дол.
Разом	37,741.43 дол.

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "Н. Ж." ВПРОДОВЖ м. ТРАВНЯ 1976 р. НАСПІЛИ ТАКІ ПОЖЕРТВИ:

ОКРУЖНІ УПРАВИ І ВІДДІЛИ:

100 дол. — 104 Відділ — Нью Йорк
50 дол. — 24 Відділ — Елизабет
25 дол. — 92 Відділ — Менвел, Н.Дж.
/з нагоди 10 — ліття 86 Відділу/
5 дол. — 68 Відділ — Сиракузи
10 дол. — 99 Відділ — Вотервіль

Разом 190.00 дол.

ПООДИНОКІ ОСОБИ:

10 дол. — О. Боба — Форт-Лі, Н.Дж.
10 дол. — Марія Палідвор — Нью Йорк
75 дол. — пожертви оголошено в листі
"Замість квітів"

Разом 95 дол.

Поля Книш
фінансова секретарка

ВІДЗНАЧЕННЯ ВІДДІЛІВ ТА ОКРУГ США ЗА 1975 р.

Комісія, яку покликала Екзекутива США (гляди "Наше Життя" — березень 1976 р. ст. 16) перевірила надіслані Округами та Відділами звіти та згідно з устійненими критеріями оцінила працю поодиноких Відділів.

Комісія перенесла точку б з вимог Відділів до Округ, бо переважно Відділи замовляли видання через Округи.

Комісія стверджує з жалем, що усім п'ятьом вимогам не відповідає ні один Відділ, тим самим немає 1-го місця.

Друге місце займають Відділи: **13-тий, 18-тий і 33-ій за:**

- приєднання нових членок
- програму

- жертвенність
- точне звітування.

Третє місце займають Відділи, які відповідають вимогам у трьох категоріях, а саме:

104-тий за:

- приєднання нових членок
- жертвенність
- точне звітування

64-ий, 82-ий, 83-ій за:

- програму
- найвищу відсотково передплату "Нашого Життя"
- точне звітування

3-ій, 63-ій, 71-ий, 91-ий, 93-ій, за:

- програму

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ США ЗЛОЖИЛИ В КВІТНІ 1976 Р.:

По дол. 300.00:

Михайло Пирський, Нью-Йорк

По дол. 210.00:

Джек Кован, Австралія

По дол. 200.00:

Др. Лев і Ірина Кушнір, Філядельфія, др. Мира і Лев Сагайдак, Парма, мгр. Марта Шиприкевич, Філядельфія, М. і С. Янковські, Вінніпер

По дол. 150.00:

Роман Іваницький, Нью-Йорк, Олекса і Іванна Чайка, Парма, Евдокія Блавацька, Філядельфія, Іванна О. Шашкевич, Інглвуд, Софія Шашкевич, Інглвуд, Марія Іскало, Бофало

По дол. 123.76:

М. Лесів, Австралія

По дол. 100.00:

Михайло Кладочний, Бофало, Вера Н. Бофало (через П. Макух)

По дол. 75.00:

Осипа і Микола Черник, Кергонксон (через 89 Від. США)

По дол. 50.00:

о. Павло Граськов, Бофало

По дол. 45.00:

США 83 Від. Нью-Йорк (рата на стипендію)

По дол. 40.00:

США 93 Від. Гартфорд (прихід з висвітлення прозірок)

По дол. 25.00:

Анна Любинська, Гартфорд, Галина Шембель, Бінгемтон

По дол. 15.00:

Др. Д. і Р. Богачевські, Вієнна

Разом дол. 2.808.76

ПРОХАННЯ ДО СПОНЗОРІВ

Спонзорів, які оплачують індивідуальні стипендії просимо повідомити референтку суспільної опіки. Головної Управи США Теодозію Савицьку, якщо стипендист не додержує обов'язку листування зі спонзором. Таким стипендистам не буде виплачена друга рата стипендії, що припадає у вересні. Адреса:

Dr. Teodozia Sawycka

134 Leah Street Utica, N.Y. 13501 U.S.A.

б) жертвенність

в) точне звітування

4-ий, 74-ий за:

а) найвищу відсотково передплату "Нашого Життя"

б) жертвенність

в) точне звітування

Наступні Відділи не були відзначені з огляду на це, що відповіли вимогам лише у двох категоріях, а саме: **22-гий, 34-тий, 46-тий, 47-ий, 99-ий.**

а) уложення програми ширших сходин

б) жертвенність

Відділи 1-ий, 28-ий, 43-й, 56-ий, 57-ий, 59-ий, 69-ий, 78-ий, 86-ий і 89-ий за:

а) уложення програми

б) точне звітування

Відділ 49-ий за:

а) жертвенність

б) точне звітування

В поодиноких категоріях:

1) **Приєднання нових членок:**

Відділи

13-ий — 11 членок

33-й — 7 членок

18-ий — 6 членок

104-ий — 5 членок

3) **Передплата "Нашого Життя":**

Відділ

82-ий — 96%

4-ий — 88,2%

64-ий — 88%

83-ий — 82%

74-ий — 80%

4) **Жертвенність:**

У цій категорії на першому місці є **33-й** Відділ — \$1,000 Музей на другому місці **18-ий** Відділ — 1,000 Запас. Фонд на третьому місці **104-ий** Відділ — 325 Запас. Фонд. Далі наступні Відділи, **93-й, 103-й і 99-ий.**

Цеглини закупили понад вимогу:

Відділ	Число членок	Сума
64	85	\$ 1,985.00
74	27	1,130.00
59	51	985.00
71	43	900.00
99	19	630.00
101	38	520.00
93	45	520.00
104	22	350.00

Відділи, які виказалися тільки цікавою програмою є: **12-ий, 17-ий, 73-й, 101-ий, 107-ий і 112-ий.**

Відділ, який виказався жертвенністю є: **27-ий** (далекого віддалення)

Точно звітувало **48** Відділів. Крім цих, що вже були вище подані, звітувало точно ще такі Відділи: **5-ий, 8-ий, 11-ий, 20-ий, 21-ий, 26-ий, 32-ий, 35-ий, 44-ий, 50-ий, 53-й, 54-ий, 70-ий, 72-ий, 75-ий, 76-ий, 77-ий, 78-ий, 80-ий, 92-ий, 97-ий, 100-ий і 115-ий.**

Комісія старалася дуже точно перевірити всі звіти і вище подала вислід цієї перевірки. Віримо, що переведене точкування та відзначення Відділів причиниться до поживленні праці дещо відсталих Відділів.

За Комісією:

Христя Навроцька Оля Ставнича, Поля Книш, Ірина Захарко

У пам'ять бл. п. Олени Лотоцької

ЖАЛОБНІ СХОДИНИ ОКРУГИ НЬЮ ДЖЕРЗІ

Дня 4-го січня 1976 р. у церкві св. Івана Христителя відслужено панахиду за спокій душі основниці СУА Олени Лотоцької. Після панахиди Управа Округу і членки Відділів зійшлися в залі під церквою, щоб спільно згадати Покійну, як заслужену українку-громадянку.

Сходина відкрила голова Округної Управи Ольга Цар. Ольга Салук зворушливо розказала про життя, працю і похорони О. Лотоцької, якої життя так тісно сплелось з її твором — Союзом Українок Америки. Ольга Муссаковська тепло згадала про зустріч у Галичині з молодістю Оленою Фоліс-Добуш (Лотоцькою).

На столі, застеленому вишиваним обрусом між квітами, стояла обведена чорною стяжкою світлина О. Лотоцької. Присутні були зворушені.

Переведено збірку на Музей СУА, який все був близький серцю Покійної. Збірка дала суму 132 дол.

Люди відходять, але їхні ідеї і діла все будуть служити прикладом майбутнім поколінням.

Олена Бобиляк
пресова референтка

СУА У КЛІВЛЕНДІ ВШАНОВУЄ ПАМ'ЯТЬ ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

У сороковий день відходу у Вічність великої громадянки, основниці, довголітньої голови і почесної голови СУА Олени Лотоцької, Округна Управа СУА у Клівленді вшанувала пам'ять цієї визначної українки.

Дня 11-го січня в церкві св. Йосафата в Пармі о. декан Я. Сірко відправив заупокійну Службу Божу з панахидою, під час якої членки СУА стояли з горючими свічками довкруги прибраного тетраподу.

По відправі членки й гості перейшли до домівки СУА, де голова Округної Управи М. Грушкевич відкрила жалобні сходина і попросила присутніх вшанувати пам'ять Покійної хвилиною мовчанкою. Провід поминками перейняла культурно-освітня референтка Округної Управи С. Цегельська. Реферат про Покійну

та її життєвий шлях накреслила О. Городиська. Почесна голова Округної Управи СУА К. Мураль згадала часи, коли Покійна приїздила до нашого міста основувати перший Відділ СУА.

І. Кашубинська розказала про деякі цікаві епізоди з життя О. Лотоцької, які довідалася від своєї мами — теж членки СУА —, що разом з Покійною вчилася в Дівочому Інституті в Перемишлі.

За давнім українським звичаєм під час поминок учасниці ділилися і споживали посвячене у церкві "коливо".

Під час поминок переведено збірку на музейний фонд СУА згідно з бажанням Покійної.

Емілія Воляник
пресова референтка Округної Управи
СУА

ПОМИНКИ ПО БЛ. П. О. ЛОТОЦЬКІЙ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Неділя 11-го січня 1976 р. отець монсіньор Михайло Федорович урочисто відправив заупокійну Службу Божу і панахиду за спокій душі бл. п. Олени Лотоцької в 40-й день її смерті. Співає хор. Союзянки щиро моляться у шкерт заповненій церкві Благовіщення у Філядельфії.

Проспівано "Вічная пам'ять". З почуттям смутку і жалю ідуть союзянки до церковної залі, де все готове до спільної трапези — поминок по бл. п. О. Лотоцькій. Подбали про це членки 43-го Відділу під проводом голови Ірини Мамчин. Страви готували всі філядельфійські Відділи.

Отець монсіньор проказує молитву. Голова Округу Лідія Дяченко вітає всіх присутніх, нагадує, чому зібрались.

За призидяльним столом зайняли місце: п-во Лопатинські (своєки бл. п. О. Лотоцької), Стефанія і др. Володимир Пушкар, др. Володимир Галан, Оксана Генгалю, голова Округу Лідія Дяченко і почесна голова Округної Управи Анна Сивуляк.

Стефанія Пушкар, яка багато років співпрацювала з О. Лотоцькою, говорить на тему — "О. Лотоцька і СУА". Тема Лідії Бурачинської — "Олена Лотоцька і СФУЖО". Її слово зачитує О. Генгалю, бо авторка

захворіла. Др. В. Галан згадує працю О. Лотоцької в ЗУАДК. О. Генґало говорить про Олену Лотоцьку, як привітну господиню дому СУА.

Спогад про Небіжку Оксани Рудакевич мав поетичну форму — вона з чуттям деклямувала свій вірш "Пані в чорному".

Хор 10-го Відділу співав колядок, бо був ще різдвяний час. Різдвяними були і страви на столах, включно з кутею.

На закінчення присутні вшанували пам'ять Олени Лотоцької збіркою на символічний вінок — жертвами на Музей СМУА. Зібрано 231 дол.

В цей же день Відділи СУА філадельфійської Округи в Честері, Вільмінгтоні, Балтимор, Вашингтоні, Бетлегемі, Трентоні мали Служби Божі, панахиди і поминки по бл. п. Олені Лотоцькій.

Г. П.

АКЦІЯ "ОБОРОНИ ВІРИ І ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ"

Для захисту переслідуваної Української Церкви в усіх її деномінаціях Світовий Конгрес Вільних Українців (СКВУ) створив в межах своєї Комісії Прав Людини окрему "Акцію Оборони Віри і Церкви в Україні". Ця акція ведеться в порозумінні з духовництвом наших Церков у вільному світі. Метою її є змобілізувати публічну опінію власного громадянства і всього вільного світу в обороні свободи совісті і проти переслідування організованих форм Церкви та окремих людей — духовних і світських.

Ця акція ведеться з підкресленою інтенсивністю впродовж 1976 року. Для організування і переведення її не лише у внутрішньо-українському, але й у світовому масштабі, Комісія Прав Людини СКВУ розіслала до централей усіх українських установ, організацій і товариств обіжники з матеріалами, які можна використати для цієї мети, а також подала сугестії й інструкції, як практично вести оборонну дію.

Централа СУА отримала ці звернення і розіслала їх своїм Окружиним підбудовам та низовим клітинам з закликом включитися активно в оборону переслідуваних віруючих.

Крім того СКВУ видає англійською мовою памфлет з коротким історичним оглядом московсько-більшевицького

переслідування всіх Українських Церков і знуцання безбожників над духовництвом і мирянами УПЦ, УКЦ, Євангелицькими Громадами, Адвентистами, Пентакосталістами, Свідками Єгови та визнавцями Мойсеєвої релігії. У памфлеті подані поради, як практично допомогти жертвам антирелігійного терору.

Другий памфлет СКВУ стосується особи переслідуваного православного отця В. Романюка, який звернувся з апелем до Папи і Світової Ради Церков у справі оборони переслідуваних за віру, зокрема жінок та проголосив голодівку на знак протесту проти відібрання йому Біблії.

Про цього страдника за віру появилася брошура "Смоლოსкипу" в серії "Самвидаву", в якій поміщене фото о. Романюка з родиною, короткий його життєпис і факти страдницького шляху та текст обох його звернень.

Появилися теж готові до підпису й висилки поштівки з текстом звернення до Папи в обороні о. Романюка.

Історія СУА свідчить, що наша організація завжди була однією з перших в боротьбі за рятунок нації в хвилині її смертельної загрози. І тепер членство СУА з своїм провідом стане одноставно і візьме активну участь в "Акції Оборони Віри і Церкви в Україні".

Листи до Редакції

Народнє мистецтво в школі українознавства

Я приїхала до Австралії у 1950 р. малолітньою дитиною. Закінчила вищу освіту з ділянки порівняльної літератури, а тепер роблю т. зв. кандидатську працю з англійської літератури, радше з англійської і французької. Збігом обставин учу в місцевій "рідній школі", яка нараховує майже 300 дітей. Програми наших шкіл українознавства дуже сухі, тож для 8 і 9 кл. (в нас це найстарші класи, які дорівнюють у США 12-тим) я взялася опрацювати лекції української культури з тим, що починаю в 8 кл. з етнографії, а саме з мотиву спіральної основи українського орнаменту й тягну цей мотив від трипільської культури через писанки, кераміку, різьбу й вишивки. Добираю багато зорового матеріалу у формі кольорових діапозитивів і таким способом стараюся передати дітям чар і багатство народньої творчості. При тому діти багато малюють т. зв. "постерс", але строго зберігають

точність форм і кольорів із різних частин України. Для того всього я сама мушу це вивчити й дослідити, що в Австралії не дуже легко, бо музеїв у нас немає, а періодичні виставки не завжди придатні.

Прикро, що у Вас в США люди виказали так мало розуміння до того багатого вкладу праці, як Ваш Музей. А нам такого осередку дуже потрібно, коли маємо черпати звідкись вказівки і напрямні.

На окремому листку подаю ряд питань. Прохаю відповісти мені, чи могли б Ви допомогти мені роздобути ці матеріали або продати мені, куди мала б я звернутись за ними.

Лідія Ростек, Аделайда

Ви піднесли дуже цікаве питання у Вашому листі. У тутешніх школах українознавства вчать історію української культури і при тому користуються прозірками й ілюстраціями з ділянки археології архітектури й станкового мистецтва. Уживають до

того підручника Б. Лончини, але подекуди також Енциклопедію для молоді, видану Об'єднанням Українських Православних Сестрицтв. Аналізу елементів народнього орнаменту трудно впровадити, як нам говорили педагоги, бо немає відповідного підручника та й бракує знавців того діла.

Дуже добре, що Ви взяли вивчити й дослідити цю ділянку. Можливо пізніше зможете передати своє знання іншим школам. На Ваші питання відповідімо листом. Та коли б Ваші питання зацікавили й інших знавців і любителів народнього мистецтва, то порушимо цю справу також у нашому журналі.

Наш музей був довгий час нечинний через несприятливі обставини, про що Ви поінформовані. Але вже йде інтенсивна праця над його експонатами і незабаром відкриємо постійну виставку у новопродбаному будинку у Нью-Йорку. Та вже тепер можемо Вам послужити деякими інформаціями й матеріалами.

Л. Бурачинська

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТВОСЬМИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ШОСТЕ

ПЛЕНАРНІ НАРАДИ СФУЖО

Річний з'їзд членів Управи СФУЖО, що відбувся 15-16 травня 1976 у Філадельфії, дав не тільки підсумки праці за півтора року. Це був перегляд найважливіших справ теперішньої каденції, що обіймає роки 1972-1977. Тому — поза звичайним звітом із перебігу, постановами, що будуть подані до відома у своєму часі — слід застановитися над тими зворотними пунктами, що надають напрям нашій роботі.

Один із них були взаємини Управи СФУЖО з Президією СКВУ. Коли в попередній каденції наша участь була дуже незначна, то в теперішній, яка почалась у 1973 р., вона набрала певної ваги. Вперше це виявилось в Міжнародному Році Жінки (1975), коли то численні акції оборони жінок-в'язнів були переведені Президією СКВУ заходами і при співпраці жіночих організацій. У черговому році (1976), що є призначений для оборони свободи віри в Україні, передбачається така сама, якщо не більша, участь жіноцтва в усіх акціях. Ці два приклади вказують на потребу вяснення й узгіднення наших взаємин. Світова Федерація Українських Жіночих Організацій репрезентує організоване жіноцтво, тобто половину нашого суспільства. Це не є краєве представництво чи світова професійна організація. А в своєму засязі і прямуванні вона до певної міри рівнозначна з СКВУ і в цьому її становище виняткове.

Друга важлива справа пленарних нарад — це проведення Конгресу СФУЖО. Цей з'їзд жіноцтва наших поселень є не тільки кінцевим організаційним засобом. Він потрібний насамперед для визначення напрямних українського жіночого руху, що шукає своїх доріг серед проблем української

еміграційної спільноти і в обличчі великого ворожого натиску на нашу батьківщину. Тому підготовка конгресу є найближчим завданням першої ваги. Постановлено влаштувати його у травні 1977 року в Торонто і змагати до якнайбільшої участі жіноцтва з усіх наших поселень.

Третьою справою великої ваги була Декада жіночого руху, намічена Світовою Жіночою Конференцією в Мехіко в 1975 р. Ухвалений у Мехіко план буде здійснюватися впродовж 10 років. Кожна країна буде переводити це на свій лад, а ми — фізичні її громадяни, а духово сполучені з Україною — повинні в тій декаді теж знайти своє місце. На жаль, цієї справи не обговорено на пленарних нарадах, бо запланована з цією метою доповідь не відбулася. Однак в постановах Наряд ця справа знайшла своє місце. Слід було б у найближчому часі це вяснити.

Під час пленарних нарад були ще й інші важливі постанови, попереджені оживленими дискусіями. У ділянці зв'язків намічено в найближчому часі участь у трьох зустрічах, а саме: Світовій Конференції Габітату у Ванкувері, Конференції Ген. Федерації Жін. Клубів у Філадельфії і Конференції Міжнар. Жіночого Союзу у Пост Каледжі в Лонг Айленді. Були обговорені взаємини із Світовою Радою Суспільної Служби, що вяснює тепер свою приналежність до СКВУ. Широко обговорено бюджет СФУЖО й поставлено проголосити 1976/77 Роком Конгресу СФУЖО. Заторкнуто навіть справу архіву СФУЖО, що потребує відповідного приміщення.

І так пленарні наради СФУЖО відкрили нам перспективу на найближчий час і дальші зариси нашого шляху.

КОНФЕРЕНЦІЯ ГАБІТАТ

31 травня 1976 року розпочалась у Ванкувері (Канада) Конференція Об'єднаних Націй (Габітат), присвячена проблемам людського життя. Президія Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ) вислала туди, як своїх представників, Христину Ісаїв і Андрія Семотюка.

Управа СФУЖО доручила провід делегації українського жіноцтва д-рові Стефанії Потоцькій. Ще не маємо списку всіх учасниць, але можемо подати, що своїх представниць вислали Ліга Укр. Кат. Жінок Канади, Організація Українок Канади, Об'єднання Жінок ЛВУ, Об'єднання Жінок ОЧСУ, Союз Українок Канади.

Члени української делегації від-

відують пресові конференції, панелі й зустрічі та виступають в оборону прав українського народу. Дотепер мали нагоду поставити запити: Ольга Заверуха, Уляна Целевич, Христина Ісаїв, Христина Фіяла і Андрій Семотюк.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

85 КОНВЕНЦІЯ ГФЖК

13 червня 1976 почалась у Філадельфії річна Конвенція Генеральної Федерації Жіночих Клубів. Вона була получена з 200-літтям Америки. Конвенція тривала 5 днів. У її програму були вплетені різні події для вшанування цієї річниці. Головний бенкет Конвенції це був поклін засновникам американської незалежності.

Замітною прикметою цієї американської організації є факт, що в її відділах гуртуються члени середнього й молодшого віку. Молодечі (джуніор) відділи мають трохи іншу програму праці, враховуючи вік їхніх членів і наявність малих дітей у кожній родині. На конвенції вони мають свій окремий день, в якому обговорюють свої проекти. Для них вечірньою порою влаштовано показ моди.

З огляду на 200-ліття Америки передбачені були численні прогулянки до історичних місць у Філадельфії. Тому для зацікавлених цими прогулками конвенція розпочалась уже 12 червня й на ці поїздки використано кожну хвилину.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій є членом міжнародного сектора Федерації. Союзу Українок Америки і Український Золотий Хрест мають допоміжне членство в цьому секторі. Всі вони мали право голосування, а в четвер, 17 червня 1976 взяли участь у міжнародньому полуденку, де їх представили зібраним.

Управу СФУЖО репрезентувала інж. Лідія Дяченко, голова Комісії Професіоналісток, Союз Українок Америки Ольга Ставнича, заступниця голови, Український Золотий Хрест Оксана Генгалю, член Гол. Управи УЗХ.

НА ФОНД ІМ. ІРИНИ ПАВЛИКОВСЬКОЇ

На видавничий фонд ім. І. Павликовської, що має послужити для видання історії Об'єднання Українських Жінок Німеччини, склали в останньому часі:

по 100 дол. — Комітет Українок Канади, Відділ у Гемілтоні.

по 10 дол. — Стефанія Савчук, Євгенія Храплива, Ольга Максимів, Лідія Вахнянин.

По 5 дол. — Родина Дубляниць, Лідія Черниш, Оксана Микитюк, Іванна Левицька, Ярослава Шафранюк, Софія Бульчак, М. Бігус, Ярослава

Винницька, Ольга Кальба, Леоніда Вертипорох, Василь Дутчак, Марія Ониськів, Лідія Зазуля, Іванна Бригідер, д-р Зоя Плітас, Марта Луцька-Стирс — усі з Торонто.

МУЗЕЙНІ КУРСИ В КАНАДІ

Заходами музеїв народнього мистецтва в Канаді щорічно відбуваються різні курси. Заплановані восени, тривають цілу зиму й закінчуються весною виставкою або признанням нагород. Відомості про те подає канадська преса.

І так Музейний Комітет ЛУКЖ в Едмонтоні провів 14 курсів, з того 10 курсів вишивання, 1 кераміки, 1 писання писанок, а 2 складання квітів. Курси були проведені при Відділах ЛУКЖ. 30 квітня ц. р. влаштовано виставку виконаних праць, яку крім єпархіяльної управи ЛУКЖ (п. Яницька, голова) відвідав також представник федерального уряду. Вироби курсів оглядала численно зібрана публіка.

Музей Українського Мистецтва і Культури в Саскатуні влаштував ті курси у порозумінні з Карлтон Ком'юніті Каледж. Це відбувалося у формі практичного зайняття ("ворк шоп"). Найбільше зацікавлення знайшла писанка, яку вивчали у трьох класах каледжу, а саме двох основних і одній на вищому рівні. Заходами Музею були також проведені два курси української кераміки й один української вишивки. Для поглядового вивчення орнаментики й виконання служили експонати Музею або прозорки, виконані з них. Провід Музею і його кураторка Лінда Лазарович приклали всіх старань, щоб курси були на доброму рівні.

НАШІ ЗВ'ЯЗКИ В АНГЛІЇ

Організація Українських Жінок Вел. Британії є вже довгі роки членом Стендінг Конференс, що об'єднує різні жіночі організації. Завданням Стендінг Конференс є суспільно-громадська діяльність, яку вона провадить через свої складові товариства. На зборах цієї централі є виголошувані доповіді про різні осяги й потреби даної місцевості.

Недавно в місті Лестері обрано головою Стендінг Конференс членку ОУЖ Ніну Марченко. Впродовж 10 років вона була представницею Гуртка ОУЖ до Стендінг Конференс. Згодом увійшла до Управи Конференції, стала

заступницею голови, а тепер головою. Це доказ її громадського вироблення, а також добрих взаємин ОУЖ із англійською централею. Таким шляхом повинні ми пробиватися в усіх країнах поселення.

ЗУСТРІЧ СОКАЖО

Світовий Союз Католицьких Жіночих Організацій влаштував 4-6 квітня ц. р. студійні дні в монастирі в Марія Лях біля Кобленцу. Темою студ. днів була суспільна справедливість. У групових нарадах покладено натиск на а) більшу рівноправність жінок, б) покращання умовин життя всіх членів людської спільноти.

Ліга Українських Католицьких Жінок Канади є членом СОКАЖО, а представниця її д-р Стефанія Потоцька є в Управі Світового Союзу, репрезентуючи не тільки Лігу, але все католицьке жіноцтво Канади. Зрозуміло, що вона була присутне, як також Ірина Спех, представниця українського католицького жіноцтва Німеччини. Українська делегація мала нагоду говорити про положення нашої переслідуваної церкви в Україні. Спільно з іншими єкзильними жінками висунено домагання — створити при СОКАЖО Комісію Прав Людини, яка збирала б і опрацьовувала факти і доводила їх до відома західнього світу.

СУСПІЛЬНА ОПІКА В АРГЕНТИНІ

Союз Українок Аргентини вже 10 років провадить цю ділянку суспільної праці. У двох домах для старших "Віамонте" і "Санта Ріта" доживають віку наші старші самітні люди. Кожна національна група складається на їх утримання. Союз Українок Аргентини при допомозі жіночих організацій в Канаді взяв на себе це зобов'язання. Та при трудному економічному положенні країни це обтяження здається непосильним.

Хвальна Редакціє!

Щиро-сердечно дякую Вам, за Вашу ласкаву пам'ять про мене — за Ваш високовартісний журнал "Наше Життя", який я одержую. Він вносить у моє тяжке життя на чужині багато розради. У моєму серці остаюсь Вам глибоко вдячна.

Софія Качанюк

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXIII

JUNE 1976

No. 6

Editor Marta Baczynsky

EDITORIAL

Everyday routine buries us like sand. Day-to-day worries and concerns - each small and insignificant in itself - push their way into our consciousness, heart and mind like grains of sand. Often, this sand does not allow us to see the essence of matters or to differentiate between important and trivial things. It can bury all striving toward improvement and growth.

We must free ourselves of this sand often. We must shake it off completely, so that not one grain remains; for even one grain can work its way into the consciousness and fester there, not allowing us to enjoy the good things in life. A large part of life can become lost beneath the sand of the mundane.

While it is true that the irritation from a grain of sand can cause the formation of a pearl inside an oyster, not all oysters will produce pearls under the influence of pain. Few people can change the irritation of the everyday into a thing of beauty, good or love.

For this reason it is necessary to remove the sand of routine. In removing it however, we sometimes shed it on others. When we complain about the trivial disappointments and annoyances we experience from

day to day, we try to rid ourselves of them. But in doing so we add to someone else's burden. And in talking about our irritations we don't cause them to shrink, but rather, to grow. Therefore, when unburdening ourselves of the sand of the everyday, we should take care to leave it outside the thresholds of our homes.

Even commonplace events shine brightly when seen in an optimistic light. It is simply a matter of disregarding the negative and concentrating on the positive. If you find cooking a chore, think about sharing the meal with those close to you. If a co-worker is unpleasant, force yourself to say something nice to him, or at least to stay silent after he has baited you. Perhaps then some amiable characteristic may reveal itself and the sand of the everyday will fall away uncovering human qualities.

After we have rid ourselves of this sand, we must learn to appreciate the things which we had previously not noticed: the sun, the rain, music, flowers — the worthwhile things.

Let's shake off the sand of the everyday especially now, when the summer is before us and we are preparing to rest.

WOMEN AND CRIME

MOTRIA KUSHNIR

The chastity standard, when manipulated and abused by defense lawyers, functions as a mechanism to pin guilt, or at least partial blame, on the victim. When one looks at the studies and statistics of rape situations, an entirely different picture emerges. Several facts will suffice as countervailing evidence:

1) 41% of rape victims are children under the age of 16; 16% are under the age of 13; approximately 18% are over 30, some as old as 82;

2) 71% of all rapes are planned in advance, with the rapist having no particular woman in mind; 11% are partially planned; only 16% are spontaneous;

3) the National Commission on the Causes and Prevention of Violence found that in only 4.4% of rape cases could the victim's behavior be classified as precipitous — that is, in word, gesture or action capable of being construed as inviting the attack of the assailant; in the

case of other violent crimes, the commission found that the percentage of discernible victim precipitation was 22% for homicide, 14.4% for assault and 10.7% for armed robbery; rape victims were responsible for less precipitous behavior than the victims of any other kind of violent crime;

4) the largest specific category of location of rapes is inside the woman's home; 31% of the reported rapes occur in conjunction with unlawful breaking and entering into, and burglary of, the victim's home; 70% of arrested rapists have prior police records; 85% of them are repeaters and show up on police blotters for the felonies of burglary, assault, robbery and homicide;

5) 43% of the victims do not know their assailants at all; in 30% of the cases the victim knows the rapist only superficially.

Within the realm of resistance, force and consent

standards, one would assume that the conditions could be easily satisfied:

1) about 54% of all rapists threaten the victim with a weapon, usually a knife;

2) 12% of victims are seriously injured; 40% of victims are battered and bruised; 2% of rape victims are murdered;

3) studies have shown that from 30% to 17% — statistics vary widely from city to city — of rapes are committed by two or more assailants.

Nevertheless, convictions have not have forthcoming. Juries are instructed to consider such issues as: did she scream loudly enough? did she resist forcefully enough? In the case of assault, muggings and robbery, on the other hand, victims are encouraged not to resist for fear of losing their lives.

Mitigating this bleak picture somewhat are some current reformist trends. Heretofore the "unmentionable crime," rape has recently been the subject of important criminological studies. The data which these studies and statistical analysis uncovered have begun to make an impact on lawyers, judges and legislators. A new understanding of rape as a subclass of assault — rather than a provoked, sexually motivated act by a deranged or frustrated person — has led to significant legal reforms of outmoded laws. The American Civil Liberties Union, traditionally concerned with the due process claims of defendants, has set a new precedent by supporting the rights of the prosecuting witness. A recent ACLU position paper stated:

Rules of conducting rape trials are such in many jurisdictions that the only issue to which the jury pays any attention is the sexual purity of the prosecuting witness. She is rewarded for chastity and punished for lack of it and the defendant is a pawn in the game. This is not "fair" to anyone.

Regardless of legislative and procedural reforms, the most important steps toward progress will come when false attitudes and popular myths about rape are exposed and discredited. Ultimately, 12 members of a jury — ordinary citizens — must decide whether a crime has or has not been committed. Hopefully, all fair-minded people will come to agree that not only the defendant, but also the prosecuting witness, deserves equal protection under the law.

The most heartening recent developments indicate, in fact, that such a change in public opinion is taking place. Two volunteer, nonprofit organizations — Women Organized Against Rape (WOAR) — have been founded for the express purpose of combating sexual assault crimes; these groups, as well as similar ones, have branches throughout the country and are successfully undertaking crucial educational, social and political action. They provide their communities with support facilities for victims and their families; they distribute literature on self-defense and rape-prevention tactics for

women and girls; they deliver lectures before interested community groups about relevant legal and medical facts. Often, they encourage victims to report the crime to the police and they make it known that this action does not necessitate pressing charges in court. If a victim decides not to proceed against her assailant — for whatever reason, such as fear of humiliation in court or retaliation for testifying — she is not required to do so; the police will, nevertheless, process information which may help them in current or future cases.

The establishment of rape crisis centers has been the most promising innovation these groups have initiated. The first such center began operation on May 1, 1973 in Philadelphia. The WOAR center, staffed entirely by trained volunteers, was established on the premises of the Philadelphia General Hospital. They offered then, as they do now, the following service:

1) a 24-hour hotline which anyone can call and speak to a trained, sympathetic listener;

2) immediate psychological and emotional support for the victim in the emergency room of the hospital;

3) psychiatric referral services when therapy is requested;

4) educational services, programs and publications about the subject of rape;

5) support of the victim through court proceedings.

The WOAR volunteers work in close cooperation with district attorney's office, the police department and the medical community.

Using the Philadelphia center as a model, other groups set rape crisis centers throughout the country. Recently, the Rape Crisis Council of Chester County in Pennsylvania announced that they will extend their services to victims of crimes other than rape. The organizers of the project hope to give support and guidance to witnesses and victims who are, more often than not, confused and intimidated by the criminal justice system. Their good-neighbor approach — perhaps the first of its kind in the country — is to provide babysitting and transportation services for victims and witnesses, one-hour notification to a witness that s/he is required at court (so that the person need not spend all day waiting around for their turn to testify, and encouragement to those who are undergoing a traumatic and possibly dangerous experience. To date, the criminal justice system has concentrated on catching and punishing offenders; victims have been largely ignored. The new volunteer-support projects represent community involvement in the justice system exactly where it is most needed. What began as a movement of women helping other women may well prove to be a major revolutionary concept in the treatment of criminals and victims of crime. Certainly positive developments will follow if the judge, the jury and the defense attorney know that the community is in the court room at the victim's side.

TO: OUR LIFE — Editorial

In your most recent issue, you were kind enough to wish me well and congratulate me on my election to Secretary of the National Council of Women of the United States.

May I take this opportunity to thank you and the entire membership of UNWLA for your understanding, enthusiasm and support which serve as a constant reminder of the wonderful women I represent.

Sincerely,
Camille Smorodsky

NASHE ZHYTTIA ENGLISH DIGEST

Translated and Condensed by Olha Stasiuk

Mr. Hnizdovsky (right foreground) conversing with Mrs. Franklin B. Tuttle, chairperson of the Governing Committee, during the opening of his exhibition at the Brooklyn Botanical Garden in 1974.

OUR COVER

This month's cover features the woodcut "Ferns on Black" by Ukrainian artist Jacques Hnizdovsky. An *Our Life* interview with Mr. Hnizdovsky, one of America's foremost woodcut artists, begins on page four of this issue. It is accompanied by several reproductions of his works.

Mr Hnizdovsky was one of eleven artists representing the United States at the *11-e Triennale Internazionale della Xilografia Contemporanea* in Italy in 1972 where he exhibited three woodcuts.

He designed the logo (logotype, or identifying symbol) for the UNWLA Museum (see page five).

BETWEEN US AND THE TELEPHONE

OUR CHILDREN AND THE UKRAINIAN LANGUAGE

A current problem facing Ukrainian parents is getting their children to speak Ukrainian among themselves.

Much of the blame can be placed on peer pressure. Children who speak Ukrainian fluently are especially susceptible to taunts of "show-off" in the society of friends less proficient in the language.

Unfortunately, few Ukrainian families actively nurture the Ukrainian language. (Often, the grandparents use a more "polluted" dialect than the younger generation.) The children of such families feel free to speak Ukrainian among themselves because they are all on the same level of proficiency.

Those who work with adolescents observe that between the ages of 13 and 19 the psychological need not to be different motivates young people to use English when talking with Ukrainian

friends. When they mature (from 20 to 22) they usually make a choice as to which language they will use in the company of Ukrainians — a choice directly affected by the initial selection of friends. If the young people have had the opportunity to be in a group conducive to the retention of the ethnic identity, they tend to continue using Ukrainian as their "home language" even after they are married. They also usually have a large vocabulary and are skilled in various levels of usage.

Of critical importance is the quality of motivation young people receive from their parents — whether they were not limited to an elementary vocabulary even in childhood. The cultural isolation of the parents (ignoring professional literature in Ukrainian,; skimming one or two Ukrainian newspapers) often puts them in the position of not knowing more complex and advanced terminology, and

thus limits their range of expression. It all depends on personal attitude — some progress while others stagnate. When some parents complain that their children "don't want" to speak to them in Ukrainian, it is apparent that these parents don't always use the language themselves, thereby failing to retain its purity.

There are also homes where parents nurture more than one language, not insisting on the exclusive use of any one. The apparent aim here is to equalize the languages in the hope that the children will later continue to use Ukrainian without pressure. Unfortunately this approach is rarely effective; more often than not the Ukrainian language suffers reduction to an elementary level.

Aside from the influence of friends, perseverance respect and love determine the eventual choice of language.

Biography In Brief Swanna Lewytska

Ivanna Lewytska is ninety years old. She lives alone at St. Marks Place in New York's downtown "Ukrainian ghetto." Her modest present circumstances do not hint at her past, inextricably interwoven with Ukrainian history.

Ivanna (usually known as Asya) is from the patriotic family of judge Lev Shechowydz. As a young girl she took part in the cultural and social life of both her native Peremyshl, and later, Lviv. In Peremyshl she attended the lectures of poet Ivan Franko, who was a personal friend of her parents and a frequent visitor to their home. His book "Young Ukraine" which was published in Lviv in 1910 was dedicated to her.

In 1912 Asya married Dr. Dmytro Lewytskyj, a lawyer. After the First World War the young couple lived in Copenhagen where Dmytro was an envoy of the Ukrainian National Republic at the Ukrainian mission. Their home was a center of social activity for the intellectual elite of Danish society because Asya, with her typical social adroitness, had managed to mask the acquaintance of George Brandes, a Danish philosopher and literature critic famous throughout Europe. His popularity in Denmark rivalled that of the Danish king, who himself was intrigued by Asya's wit and intelligence. During their stay in Denmark Asya and her husband gained many friends for the Ukrainian cause.

After their return to Lviv, the fashionable Lewytsky home was a meeting place for both Ukrainian and foreign statesmen. Dmytro was a leader of the Ukrainian Democratic party and a member of the Polish House of Representatives. In addition to helping her husband with her social talents, Asya cultivated her own interest in the arts. She donated lodging in her home to young art students until they became established. She was active in the Society of Friends of the Arts, an organization which aided young artists. The Society was the special guardian of painter Oleska Novakivsky; at his jubilee it bought him a house in the Carpathian Mountains at Dora. There also the Society planned to build a summer re-

sort for artists and actors, but the war intervened.

Dmytro Lewytskyj was arrested during the Second World War and died in Kazakhstan. Asya found herself in Berlin where her home was again a place of comfort and shelter for those in need. Later she moved to Ceylon with relatives, and from there came to the States.

Now, at ninety, she retains the wit and vitality for which she had always been known. Editor Ulana Llubovych paints a vivid and striking picture of this unusual woman in her story about Ivanna Lewytska, her neighbor and a living player in Ukrainian history and benefactress of Ukrainian artists.

KOROWAJ

June, the month of weddings, is upon us and many Ukrainian couples want to enhance their wedding receptions with old national customs. There are many Ukrainian wedding traditions that can be adapted to fit within the framework of the modern wedding.

The traditional wedding pastry plays an important role in the Ukrainian wedding. In addition to or instead of the tiered, white wedding cake, the wedding table should hold a fragrant *korowaj*. A *korowaj* is a blessed bread (symbolizing the sun) which had great ritualistic meaning in ancient times. It was made all over Ukraine, differing from region to region in form and decoration.

Ceremony surrounded the *korowaj* from its baking to its serving. It could be baked only by happily married women

who would come to the house of the bride several days before the wedding and bring all the ingredients: flour, eggs, and butter. Originally the *korowaj* was made of rye; the tradition to make it out of wheat came about later. The *korowaj* was composed of two parts: the lower round flat cake called the "sole"; and the upper round bread-shaped part which was edged with a "braid" of dough. Further decoration varied from region to region; in Volyn' the parents tucked coins into the "sole" in Zytomyr, hen's eggs were baked into the *korowaj*.

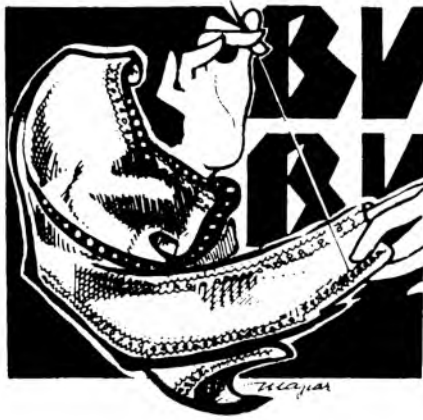
The top was decorated with dough sculptures in the shape of doves, pine cones and other symbols from nature. Besides the dough decorations, the korowaj was ornamented with periwinkle, guelder-rose, grapes, sheaves of wheat, and colored paper ribbons. All these symbolized wealth, fertility, and

fidelity. The *korowaj* was tied with an ornamental towel and in some areas a branch of a coniferous tree was put into it.

The *korowaj* was mandatory at one's first wedding. Widows and widowers did not have them.

The cutting of the *korowaj* was done by the 'best man' at the reception. He served it first to the young couple, then to the parents and relatives, and finally to the guests. The bride personally served her bridesmaids. *Korowaj* was set aside for absent members of the family. The serving of the *korowaj* was considered the blessing of the clan on the passing of the bride from girlhood to womanhood.

At our weddings, the *korowaj* is an integral part of the ancient Ukrainian wedding tradition which binds us to the roots of our ancestry.

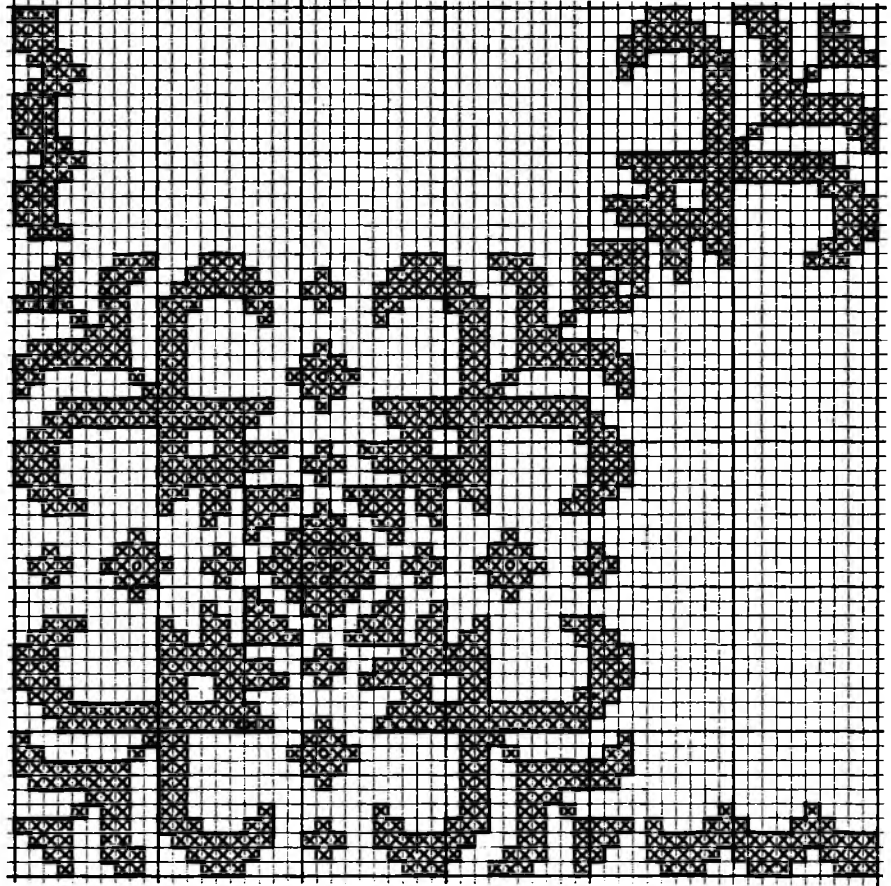
ВИШИВКА

ВИШИВКИ З УКРАЇНИ

Пересічні вишивки, що приходять з України, не відзначаються добрим добром узорів і кольорів. Та бувають в артілі мистецькі керівники, що їм лежить на серці це виробництво. І ось досягнула нас така вишивка. Це звичайна квадратна серветка або настільник, як це звали в нас. Як вона дбайливо скомпонована й вишита!

МАТЕРІЯЛ — це полотно "панам" піскової краски. Розмір 21" на 21".

РОЗМІЩЕННЯ ВЗОРУ. Великий буковинський мотив уміщений у чотирьох рогах. Кожен із мотивів продовжений до середини ще однією квіткою. Чотири мотиви получені хвилястою лінією, яка своїм рисунком відповідає засадам мотиву.

Взір до настільника, виконаний хрестиком і обведений стебнівою. До вишивання вживати ниток Муліне (Д. М. Ц.) ч. 741.

КОЛІР. Вишивка виконана властиво в одному кольорі, бо домінує тут кукурудзяно-жовтий ч. 741. Щоправда, весь мотив і хвиляста лінія обведені чорною ниткою, як це при буковинських вишивках буває. Але ця тонка обрамівка лиш підкреслює золотисту жовтість узору.

Рубець вишивки викінчений обміткою в одному (жовтому) кольорі.

Настільник прикрашений буковинським узором

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ПІРАМІДА ІЗ СМЕТАНКОВОГО СИРУ

6 унцій сметанкового сиру
1/2 склянки солодкого масла
2 ложки посічених капарків
1 ложка соли
1 ложка сарделлевої пасту (anchovy paste)
1/2 ложки дрібнонько насіченої цибулі
1 ложка сухої муштарди
1 1/2 ложки паприки
квасна сметана
цілі капарки
паприка

Вимішати сир з маслом, додати всі додатки, крім двох останніх, сметани стільки, щоб маса була густа та далася виробляти. Виробити піраміду, прибрати цілими капарками та посипати паприкою. Довкола уложити солоні тістечка (crackers).

ПРИСТАВКИ ІЗ СИРУ

На прийнятті у пп. П. смакували нам дуже перекуски з сиру, зроблені за приписом сусідки-італійки. Тож **Христя Навроцька** записала припис на ті "кулі" а додала ще кілька перекусок з сиру з власної практики. Спробуйте і ви, любі читачки!

КУЛЯ ІЗ СИРУ

4 унції синього сиру (blue cheese)
4 унції чедер сиру, перетертого
8 унцій сметанкового сиру (cream cheese)
1 ложка Worcestershire sauce
1 ложка дрібно посіченої зеленої цибульки

Усе добре вимішати разом і покласти до холодильника на 2 години. Уформити кулю й обсипати дрібно насіченими волоськими горіхами.

КУЛЯ ІЗ СИРУ ТА АНАНАСА

2 8-унційні пачечки сметанкового сиру
1 15-унційна пушка нарізаного ананаса (crushed pineapple)
1/4 склянки дрібнонько нарізаної паприки (зеленої)
1 ложка дрібнонько нарізаної цибульки (зеленої)

Усе добре перемішати разом і покласти в холодильник на 2 години. Обсипати дрібно насіченими волоськими горіхами.

СИРНІ КУЛІ З ПЕТРУШКОЮ

8 унцій сметанкового сиру
1/4 ложки соли
1/2 ложки паприки
суха петрушка

Перемішати сир, з солю та паприкою. Виробити малі кульки посипати сухою петрушкою (parsley flakes) Покласти в холодильник.

ОЛИВКИ В СИРИ

3 унції сметанкового сиру
1 ложка Worcestershire
квасна сметана
16 начиняваних оливок, відціджених і обсохлих
1/4 фунта солених мигдалів, посічених

Змішати сир з Worcestershire і стільки сметани, щоб створилася густа паста. Обложити нею оливки та обкачити в мигдалах.

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю щиро-сердечну подяку Дорогим **Членам 59-го Відділу СУА** в Балтімор та моїм знайомим за їхню увагу до мене під час моєї недуги та перебування в шпиталі.

Дякую за відвідини, пожертви на Служби Божі, за дарунки та цвіти. Як вияв великої вдячності за їхні добрі серця та правдиву ввічливість, складаю 15.00 дол. на Музей Народної Творчості в Нью-Йорку.

Анна Мельник

СПРОСТОВАННЯ

У числі за квітень, ц. р. надруковано, що 97 Відділ, Бофало подарував до Музейної Крамнички вишивки. Має бути 49 Відділ, Бофало.

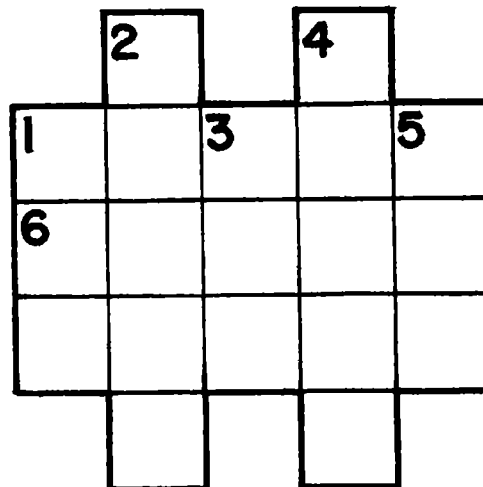
ПОДУМАЙТЕ — ВІДГАДАЙТЕ

ДОЗЕМО:

1. Польська богослужба
2. Робить життя вартісним
3. Скільки літ українці в Америці?
4. Заробіток
5. Німецький комісар для України

ПОЗЕМО:

6. Пластуні беруть на прогульку

Розв'язка з
попереднього числа

ПОЗЕМО:

1. Слово
2. УРЕ
3. Яша

ДОЗЕМО:

2. Уля
4. Гроші
5. Ева

ХРОНІКА ОКРУГ

Округа Північний Нью-Йорк

46-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, РОЧЕСТЕР, Н.Й.

Звітний час: від 9 лютого 1975 до 1 лютого 1976 років, під час коли головою була Марта Шмігель.

Відділ начисляє 33 членки, є членом місцевої клітини УККА і бере участь у загальногромадському житті. Ціллю нашого Відділу є поширювання української культури й історії поміж чужинцями.

У звітному часі Відділ відбув 9 ширших сходин і 4 засідання управи.

У березні 1975 року відбулася доповідь на тему українського мистецтва з показом експонатів на запрошення Ліги Американських Жінок.

Також у березні відбувся, на запрошення 44-ої публічної школи, "Український день", який зорганізували вчителі й учні школи. На підставі картин української історичної ноші, американські учні розмалювали картини, якими прибрали стіни школи. Учні слухали дитячі казки в англійському перекладі й оглядали прозирки з України. М. Шмігель розказувала про деякі події з історії України, а Тамара Гуран демонструвала писання писанок з участю дітей. Танцювальна група "Черемош" демонструвала українські народні танки. День був успішний, бо діти брали активну участь у програмі.

У Рочестерському музеї відбувся показ писання писанок для публіки. Писанки писали Тамара Гуран і Дарія Лужецька. Пояснення давали Люба Шмігель і Марта Шмігель. Частина цієї програми була передана в програмі телевізійних вісток.

20 квітня відбувся в Рочестері Окружний з'їзд Північного Нью-Йорку. До Окружної Управи ввійшли дві членки 46-го Відділу — Оксана Кулик і Люба Шмігель.

У травні, з нагоди 200-річчя Америки, Відділ організував мистецьку виставку і виставку книжок з українською тематикою англійською мовою.

У червні відбувається щорічно в Рочестерському музеї Інтернаціональний день. Біля 26 тисяч осіб відвідують мистецькі виставки. 46-ий Відділ улаштовує кожного року мистецьку виставу й продає печиво. Роздає брошури про наше мистецтво й традиції та куховарські приписи.

Члени 46-го Відділу під час праці при Рочестерському Музею в часі "Фестивалю Нації" або "Folk Festival"

Від ліва. Перший ряд: Діти членок 46-го Відділу; Другий ряд: Слава Коба, Уляна Баб'як, Анна Байлі; Третій ряд: Леся Павлович, Надя Трач, Таня Баб'юк, Люба Шмігель, Стефанія Павлович, Анна Івасів, Ліда Хом'як, Оксана Шевчин

Members of Branch 46 at the Rochester Museum during the Folk Festival.

У день Поневолених Націй українську групу репрезентувала голова Відділу М. Шмігель, яка виголосила доповідь про значення цього дня для українців на еміграції.

У співпраці з 47-им Відділом членки влаштували дводенну зустріч з др. Т. Савицькою.

У жовтні Відділ, за старанням М. Шмігель, улаштував "Український день" в одній з найбільших крамниць Рочестеру. У програмі взяли участь "Візантійський хор" з Голляндії і Рочестерська танцювальна група "Черемош". Програму доповнила виставка мистецтва й показ варення голубців. Як спеціальна атракція, голубці були подані як меню в головній їдальні

Традиційна забава "Вже осінь" відбулася в листопаді. Вона, завдяки співпраці членок, пройшла успішно.

У грудні в приміщенні "Eisenhart Auditorium" при музеї, членки Відділу приготували на показ "Традиційний стіл Свят-вечері" з дванадцятьма стравами й поясненням до цього в лютючках. Продавано також печиво. Кілька льокальних газет помістили знімки з цієї імпрези й статті про українські різдвяні звичаї.

Відділ працює в Комітеті святку-

вання 200-річчя Америки. Статті і телевізійні виступи Валі Макогон поживали заходи в обороні Валентина Мороза і переслідуваних українських діячів культури.

Відділ сповнив своє фінансове зобов'язання щодо Централі, жертвував 200.00 дол. на запасний фонд "Нашого Життя" і, замість стипендії, 150.00 дол. на закуп журналу "Наше Життя" для наших людей у Бразилії.

Нововибрана Управа Відділу на 1976 рік: Тамара Гуран — голова, Стефанія Павлович — заступниця голови, Слава Коба — протоколярна секретарка, Анна Білоус — кореспондентка секретарка, Христина Венгльовська — касирка. Референтки: Люба Шмігель і Катерина Кузиляк — культурно — освітні Анна Івасів — імперезова, Параня Новосільська — виховна, Таня Баб'юк — організаційна, Параня Міллер — зв'язків, Оксана Кулик — пресова, Зоя Литвинець, Оксана Шевчин, Джек Гуран — господарські, Лариса Харабура — адміністраторка світлички.

Контрольна Комісія: Марта Шмігель — голова, Павлина Климочко і Леся Павлович — члени.

Стефанія Павлович

47-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Звітний час: від червня 1975 до березня 1976.

Відділ начисляє 86 членок, є членом місцевої клітини УККА, співпрацює з 46-им Відділом СУА і з громадськими організаціями. До лютого 1976 року головою була Іванна Мартинець. 1 лютого 1976 відбулися загальні збори, на яких вибрано головою Марію Крамарчук. Щомісяця відбуваються ширші сходи з програмою, які закінчуються товариською гутіркою при каві й солодкім у заряді господарських референток. Засідання Управи відбуваються раз у місяць. На них планується праця Відділу й намічується її реалізація.

Культурно-освітня референтура під проводом Ірини Михайлюк, Ірини Юрків і Анни Сорохтей підготувала для ширших сходів такі доповіді: "Українська жінка і театр", "Українські дні в Римі" (з прозірками), улаштовано з участю "Кружка книголюбів" панель "Українська жінка і рівноправність". Улаштовано виставку народного мистецтва і показ прозірок української історичної та народної ноші в центрі для старших громадян. Відділ брав активну участь в Українському фестивалі церкви св. Йосафата і в Діловому Комітеті святкування 200-ліття Америки та 100-ліття поселення українців в Америці. Відділ теж включився до протестаційної акції в обороні прав людини й політичних в'язнів у радянських тюрмах. 18 червня відбулася традиційна "Зустріч градуантів" середніх шкіл і школи українознавства ім. Т. Шевченка. Святком проводила Марія Крамарчук. Відділ провадить дитячу світличку, яка була під зарядом 47-го Відділу, а від половини 1975 року в її працю включився 46-ий Відділ. Учителками світлички є студентки Віра й Марта Єливі. Адміністраторкою світлички є членка 46-го Відділу Ляриса Харамбура.

Старанням реферату суспільної опіки Відділ опікується двома бабусями й допомагає садочкам в Європі.

13 вересня з ініціативи Окружної Управи, Управи 47-го і 46-го Відділів скликано наради представників українських організацій у Рочестері з метою заснувати загальногромадську організацію суспільної опіки. Нарадами проводила Анна Капітан. Доповідь про "Потребу організацій Суспільної Опіки і практичні вказівки з чого почати і як діяти" виголосила д-р Теодосія Савицька — референтка суспільної опіки Головної Управи. Створено Ініціативний комітет, завданням якого є скликати громадську конференцію й завершити справу ор-

ганізації суспільної опіки українців у Рочестері.

14 вересня д-р Теодосія Савицька, на запрошення 47-го і 46-го Відділів, виголосила доповідь про життя українців у Бразилії, висвітлюючи прозірки зі своїх відвідин тамашнього нашого поселення. На доповідь запрошено громадянство. Ціллю доповіді було придбати нових жертводавців-спонзорів стипендійного фонду нашим студентам у Бразилії.

Господарська референтура, якої завданням є придбати фінансові засоби для Відділу, при співпраці цілої управи й жертвенності членок Відділу, двічі влаштувала у звітному часі дохідовий продаж печива.

11 січня 1976, у сорокий день смерті сл. п. Олени Лотоцької, після панахиди в церкві св. Йосафата 47-ий і 46-ий Відділи влаштували жалобні сходи для членок, щоб вшанувати пам'ять цієї визначної жінки, основниці СУА і довголітньої його голови. Сходи відкривала голова 47-го Відділу Іванна Мартинець коротким словом про покійну, а присутні вшанували її пам'ять хвилиною мовчанки. Голова 46-го Відділу Марта Шмігель рецитувала гімн Союзу Українок під фортепіанний акомпаньямент Ані Сорохтей. Голова Окружної Управи Ірина Руснак виголосила реферат, в якому накреслила життя й піяльність покійної. Трію при 46-му Відділі в складі: Стефанія Павлович, Павліна Климочко і Анна Білоус при фортепіановому супроводі Ані Сорохтей відспівало пісню "Виростеш, мій сину" (вірш В. Симоненка). На закінчення всі присутні відспівали "Чуеш, брате мій".

7 березня старанням 47-го Відділу член педагогічного персоналу в Рочестерському Інституті Технології п.з. Єливі виголосила доповідь "Скитське золото і Україна".

Ольга Ганушевська
пресова референтка

49-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБ, БОФАЛО, Н. Й.

За час від 15 червня 1975 до 1 березня 1976.

Покаційна діяльність почалася 14 вересня 1975 року ширшими сходами, на яких проголошено успішне започаткування збірки на цеглини для Музею СУА в Нью-Йорку в сумі 400 доларів. До 1 березня 1976 року ця сума збільшилася на 100 дол. Разом зібрано й вислано 500 доларів.

21 вересня відбулася, разом з 97-им Відділом з Бофала нарада, попереджена доповіддю голови Окружної

Управи Ірини Руснак в організаційних справах.

4 жовтня була скликана нашим Відділом міжорганізаційна зустріч у справі створення бюро суспільної опіки в Бофало. На цій зустрічі д-р Т. Савицька, референтка суспільної опіки Головної Управи, з'ясувала важливість такого бюро й давала приклади з інших осередків.

5 жовтня д-р Савицька на зустрічі з членками обох Відділів і запрошеними гістьми висвітлювала прозірки із своєї поїздки до Бразилії, разом з передачею звукозапису пісень, що їх наспівали українські діти в Бразилії.

2 листопада Ніля Стецьків, культурно-освітня референтка нашого Відділу, прочитала доповідь із спогадами про Листопадовий зрив.

28 грудня Відділ улаштував традиційну різдвяну зустріч, у якій взяли участь і запрошені гості. Під час цієї зустрічі відбувся перший раз конкурс на найкращий різдвяний колач. На застелених вишиваними рушниками столах пишалося понад 10 великих, вміло сплетених, різної форми колачів. Нагороди призначено голосуванням присутніх несоюзнякам — учительці Данусі Райца і студентці Марусі Шишка. Членками Відділу, які отримали нагороди були: Анна Макух — голова, Марія Дранка — господарська референтка і Тереса Уляк. Перед проголошенням висліду кнвкурсу відбулася програма, що складалася з поважної й веселої частин. Членка Відділу Ярослава Борачок написала жартівливі куплети на адресу деяких громадян і членок — Ніля Стецьків, яка проводила програмою й виступала вдало в ролі "відьми з України" і студент Олег Борачок, який в ролі чорта мав великий успіх. Під кінець відбулася льотерія на розграв великої таці з тістечками. Продавано теж різдвяне печиво. Різдвяний настрій підкреслювала гарно прибрана ялинка, по-святковому прибраний стіл і буфет з кутею.

У другій половині січня 1976 року відновлено акцію придбання стипендій для студентів у Бразилії. Акція увінчалася успіхом — зголошено 13 стипендій. Вислано 5 посилок.

22 лютого відбулися загальні збори. Переобрано стару Управу, за винятком заступниці голови Мирослави Райца, яку замінила Ліда Стасюк.

Наші представниці брали участь у бенкетах Пласту і СУМА з нагоди 25-ліття цих організацій і в бенкеті УККА. Брали участь у відзначенні Дня Незалежності і Соборності України, 200-ліття Америки і 100-ліття поселення українців в Америці.

85-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ІМ, АЛЛИ ГОРСЬКОЇ, СИРАКЮЗИ, Н. Й.

Наново зорганізований Відділ начисляє 15 членів. До управи ввійшли: Надя Цвях-голова, Ньюта Форкгаммер заступниця-голови, Валя Тимченко-касирка, Люня Сидоровик-секретарка.

Улаштовано виставку українського мистецтва і показ писання писанок та показ вишивання на „Н. Й. Стейт Фейр“ на протязі 8 днів.

У “Чітенанго гайскул” відбулася виставка народнього мистецтва і писання писанок.

У школі українознавства влаштовано дитячу маскарadu та Свято Миколая.

Надя Цвях
голова

97-ИЙ ВІДДІЛ СУА, БОФАЛО, Н. Й.

1975 рік.

Для кращого ознайомлення з українською проблематикою Відділ улаштував цикл викладів з українознавства, які на кожних щомісячних сходах провадив д-р Лоза. В лютому вчителька нашої світлички Р. Пікас подала до місцевої газети статтю, описуючи в ній українські різдвяні звичаї. Відгук був дуже прихильний. Відділ улаштував у публічній бібліотеці містечка Тонаванда показовий великодній стіл. Місцева газета помістила інтерв'ю й світліну з цього показу.

Спільні наради 49-го і 97-го Відділів відбулися в лютому. Вирішено влаштувати в Квітну неділю (23 березня) “Контест великоднього печива” і показ української вишивки. Цей контест увінчався успіхом; численні присутні вислухали дбайливо опрацьовану доповідь про нашу вишивку, багато ілюстровану п. Ігорем Чмолою, який сам є майстром у цьому ділі. Програму збагатив виступ юних бандуристів, якими опікується Відділ. При кінці березня Відділ відбув наради в справі влаштування авторського вечора Ольги Мак, вибору делегатки загальні збори УККА, висланя привіту з нагоди 25-ліття українських радіомовлень і делегатки на з'їзд Окружної Управи. Авторський вечір Ольги Мак відбувся 27 квітня. Получено його з виставкою української книжки, картин бофалівських мисткинь і керамічних виробів, виконаних жінками. Для підкреслення “Року жінки” розміщено на залі пропагандивні матеріали про наших жінок

— політв'язнів московських тюрем і концтаборів. Вечір збагатили своїми виступами піяністка Клявдія Гоца й гурток пластунок.

У вересні з Відділу їздила на виховну конференцію до Клівленду вчителька нашої світлички Р. Шуровська. На Окруж йому з'їзді в Рочестері Відділ репрезентувала Марта Стасюк. Вона ввійшла до Управи, як перша заступниця голови. Деякі членки брали участь у зустрічі з головою Окружної Управи Іриною Руснак.

На запрошення 49-го Відділу приїхала до нас д-р Теодозія Савицька, референтка суспільної опіки Головної Управи. Вона поінформувала нас про потребу суспільної опіки на місцях нашого поселення й закликала створити таку клітину й на нашому терені. Наступного дня прелегентка говорила про необхідність допомоги студіюючій молоді в Бразилії, яку вона відвідала. Доповідь була ілюстрована прозірками.

Відділ вислав до Об'єднаних Націй 30 петицій, по 26 підписів кожна, в справі оборони наших політичних в'язнів. Вислав також петиції до Ме-

хіко, до СКВУ три повні петиції і до СФУЖО одну петицію.

Відділ брав участь у комітеті, який займався влаштуванням концертів бандуристів і “Візантійського хору” з Голландії. Членки Відділу піднялися виконати ляльки з різних частин України. Деякі вже готові. Зібрали між собою 40 дол. на частинне покриття стипендій для студентів у Бразилії.

При Відділі від років провадиться дитяча світличка, в якій цього року 13 дітей у віці від 3 до 5 років. Проводять її дві молоді вчительки, членки нашого Відділу, Рома Шуровська і Соня Лепка.

При Відділі росте й розвивається гурток юних бандуристів, яким опікується Дарія Завадівська. Колишня голова Відділу бере участь у Комітеті 200-ліття Америки, як його секретарка. Комітет відбув свою першу імпрезу — бенкет і концерт у річницю 22 січня в найкращій залі Бофала, в готелі Стетлер-Гілтон. Культурно-освітня референтка Відділу Ольга Алексевич-Лавні підготувала у вестибюлі готелю виставку українського мистецтва й історичних пам'яток, яку оглянуло сотки людей.

ОКРУГА ПІВДЕННИЙ НЬЮ-ЙОРК ОКРУЖНА УПРАВА СУА ПІВДЕННОГО НЬЮ-ЙОРКУ.

7 вересня 1975 року Управа Округи Південний Нью-Йорк почала свою післявакаційну працю конференцією голів і референток Відділів.

Референтка суспільної опіки СУА д-р Теодозія Савицька, виголосила доповідь на тему “Прояви праці суспільної опіки СУА і поживності в майбутньому”.

Наради, на яких були порушені справи кампанії приєднання членства, організаційні справи Округи й укладення плану праці, пройшли успішно.

Після закінчення конференції відбулася зустріч д-р Т. Савицької з громадянством околиці, на якій вона висвітлила прозірки із своєї подорожі до Бразилії в товаристві своєї доні Гандзі. Вони відвідали українські поселення, зробили багато прозірок і записали на магнетну стрічку розмови з місцевим людьми.

На доручення Екзекутиви СУА Управа Округи зайнялася деякими справами під час похорону бл. п. Олени Лотоцької, почесної голови-основниці СУА, що останні роки життя проживала в нашій околиці.

Дося Кушнір
голова Округи

Ювілей СУА в Коговз. Ксеня Антупів пришила корсаж голові СУА Іванні Рожанковській. На другому пляні мгр. Степан Рожанковський і Марія Савчак секретарка Головної Управи СУА

UNWLA Jubilee in Kohoes.

Ювілейний бенкет Округу Південний Нью-Йорк 8 листопада 1975 р. Від ліва. Ірина Запаранюк, Марія Савчак — секретарка СУА, Люба Мокій — голова 99-го Відділу, Іванна Рожанковська — голова СУА, о. крил. Богдан Смик — парох Ютики, Євгенія Шанц — голова 34-го Відділу СУА, Софія Зальопана-піонерка, Дозя Кушнір — голова Округової Управи, Ольга Коник — піонерка.

The Jubilee Banquet of the Southern New York Region, November 8, 1975.

8 листопада 1975 року відбувся ювілейний бенкет у Коговзі, Н. Й. Відкрила його голова Округової Управи СУА Дозя Кушнір, вітаючи голову СУА Іванну Рожанковську й усіх присутніх. Молитву провів о. декан д-р Богдан Волошин. Культурно-освітня референтка Округу Ксеня Антипів проводила програмою бенкету.

Головним промовцем на цьому святі була почесна гостя, голова СУА Іванна Рожанковська. У своїй промові вона згадала про заслуги СУА в багатьох ділянках українського життя. СУА багато зробив в обороні прав української жінки на рідних землях і на міжнародному форумі, беручи участь у міжнародних жіночих конгресах. СУА закупив разом з УККА дім у Нью-Йорку, де буде приміщений Музей СУА, що є одним з важливіших осягів праці членства нашої організації.

Зеновія Білас, членка 34-го Відділу в Коговзі, прочитала коротку історію свого Відділу в 45-ліття існування. Його успішна праця, зокрема в ділянках культурній й суспільній опіки та жертвенність на національні цілі здодала йому визнання в громаді.

Голова СУА нагородила золотими медалями п'ять членок-піонерок 34-го Відділу, а саме: Стефанію Шуховську,

Софію Зальопану, Ольгу Коник, Марію Шаршанович і Теклю Посоловську.

У мистецькій програмі виступив струнний квартет під проводом Ярослава Ліщинського, який відіграв два твори Моцарта й в'язанку українських пісень. Володимир Літинський при акомпаньєменті Л. Поповського відспівав дві пісні та дует з Ярославом Кушнірем. Ксеня Антипів прочитала поезію Світлани Кузьменко "Присвята жінці". На кінець танцювальна група "Верховина" відтанцювала "Запорожця" і "Гопак".

Під час вечері були прочитані привіти від ряду організацій, з яких деякі передали грошові датки на Музей СУА. Усні привіти склали: о. декан д-р Б. Волошин, парох Вотервліту, о. Іван Куліш, парох української православної церкви в Трої, о. крилошанин Богдан Смик, парох з Ютики, о. крил. Володимир Андрушків і представники різних установ та організацій.

В імпрезі взяло участь понад 160 осіб.

9-Й ВІДДІЛ ім. КНЯГІНИ ОЛЬГИ, БІНГГЕМПТОН, Н. Й.

Відділ нараховує 14 членок. У 1975 р. відбув п'ять сходин. Пересічна присутність членства сім осіб.

Відділ працював у таких ділянках: 1). Суспільної опіки: відвідування хворих у лічницях, висилання ім карток, квітів, організування грошових збірок. 2). Культурно-пропагандивній: свято героїнь, співпраця з УККА у влаштуванні свята 22-го Січня, базар, виставка українського мистецтва, продаж українських страв і печива в "Американ Сивік Ассосієшн" у Бінггемптоні. Різдвяна виставка — ялинка, колядники, фрагменти українського села в "Рабертсон Меморіал Сентер фор Перформінг Артс" у Бінггемптоні. Збірка на потреби Музею СУА в пам'ять покійної Олени Лотоцької. Участь голови Відділу у відзначенні 50-ліття СУА в Коговзі, Н. Й. Всі членки Відділу придбали цеглини на Дім СУА в Нью-Йорку. 3). Господарській: Відділ двічі влаштував продаж печива і зорганізував чайний вечір.

Стася Жизномирська, Голова
Меланія Кокорудз, секретарка

34-Й ВІДДІЛ СУА, КОГОВЗ, Н. Й.

17 травня 1975 року Відділ спільно з "Українським клубом" влаштував "Весняну забаву".

У червні Комітет УККА Олбанської

Округи влаштував "Український день", в якому Відділ брав активну участь.

У серпні відбувся "Міжнародний фестиваль" у Беннінгтоні, Вермонт. Наш Відділ, спільно з 99-им Відділом СУА у Вотервліті, влаштував мистецьку виставу й продаж традиційного печива.

У вересні Відділ узяв активну участь у Міжнародному фестивалі 17-ти Націй у Трої, Н. Й.

У жовтні відзначено подружній ювілей, основниці-сеньйорки нашого Відділу, Ольги й Володимира Коників.

У грудні Округова Управа Південного Нью-Йорку приготувала, спільно з Відділами 34-им і 99-им, тризну після похорону почесної голови-основниці бл. п. Олени Лотоцької.

24 грудня, спільно з 99-им Відділом з Вотервліту й Жіночим Відділом ООЧСУ в Амстердамі, приготувано тризну після похорону бл. п. Ярослава Біласа, прихильника СУА.

9 січня 1976 року влаштовано спільну Просфору-Ялінку з програмою та традиційними стравами. У програмі брали участь діти, а страви виготовляли членки Відділу.

22 лютого була відслужена панахида за спокій душі героїні Ольги Басараб. По обіді в залі Українського клубу відбулися святочні сходини. Реферат відчитала культурно-освітня референтка.

У квітні відбувся з'їзд Округової Управи Південного Нью-Йорку, в якому взяли участь делегатки нашого Відділу.

3 нагоди 200-ліття Америки в одному з найбільших крамничих центрів нашої округи влаштовано виставку народного мистецтва й культури та продаж традиційного печива.

Відділ є в постійному контакті й співпраці з усіма місцевими організаціями.

Уляна Омецінська
культурно-освітня референтка

57-Й ВІДДІЛ СУА **ЮТИКА, Н. Й.**

Хроніка від липня 1975 до квітня 1976 рр.

Члени Управи: Голова — А. Коширкар, заступниця — Т. Савицька, секретарки — В. Яцків і С. Чорна, касирка — Е. Николайчук, культурно-освітня — К. Антипів, орган. - О. Мельник і Ф. Драгош, виховні, - Е. Ликтей, Д. Карпяк, Б. Вершинська, господарські — К. Драгош, М. Івасів, І.

НАШЕ ЖИТТЯ, ЧЕРВЕНЬ 1976

Експонати роботи мисткині Слави Геруляк на виставці під час "українського дня" у вересні 1975 р. Від ліва. Т. Савицька, К. Антулів, А. Кошикар голова 57 Відділу.

The work of artist Slava Gerulak on display at the "Ukrainian Day" in September 1975.

Кахникевич, суспільної опіки — О. Бровар, Д. Кропельницька. Контрольна Комісія — С. Чорна, В. Величко, І. Запаранюк.

Відділ має 38 членок з цього 4 нові, приблизно дві третини активні. Відділ веде оживлену працю. У звітному часі відбуто ряд імпрез, особливо пошавлено ділянку зовнішніх зв'язків. Було дві програми на телевізії: одна півгодинна майже в цілості присвячена історії України, друга про різдвяні звичаї, з показом Свят-вечірнього українського стола. Відділ використовував місцеву американську газету, поміщуючи відповідні оголошення й інформації.

В лютому Відділ відзначив Свято Жінки Героїні. Відділ мав дві успішні імпрези товариського характеру, а це: літній пікнік і Андріївський Вечір та передріздвяну зустріч членок і їхніх родин. Учасників було багато. Програма була легка і культурно складена. Членки Відділу взяли участь у похоронах сл. п. Олени Лотоцької та влаштували жалобні сходи для членок і громадянства, з якими поділилися споминами про свою Основницю. В церкві була відслужена Служба Божя і панахида.

Разом з другими Відділами Окружної Управи Південного Нью-Йорку Відділ взяв активну участь у відзначенні 50-ліття СУА, що відбулося у Вотервліті, Н.Й.

У вересні Відділ влаштував Український День з виставкою народного мистецтва, книжок, історичних пам'яток і образів. Увечорі була забава. Для здобуття фінансів влаштовано два базари. Цим підсилено касу Відділу. На радість дітворі в грудні загостив до нас Св. Миколай, заходом виховної

З курсу писання писанок 57 Відд. Стоїть перша з лівого Анна Кошикар, побіч неї Катруся Ликтей, посередині п. Кучера

The pysanky — making course of Branch 57.

референтури, яка також провадить світличку.

За раніше одержану дотацію від "Америка де Бютіфол" закуплено експонати для постійної виставки 57-го Відділу: тканини і інкрустовані предмети з України, вишивки та "Вертеп" і керамічні скульптури Слави Геруляк. У місцевій YWCA, Відділ має постійну виставку приміщену у двох скляних габльотках, виставку змінється відповідно до сезону н. пр. Різдво, Великдень тощо.

Успіхом для Відділу була 6-тижнева виставка українського народного мистецтва у престижному мистецькому центрі Munson - Williams Proctor Institut." Виставку щоденно оглядало багато відвідувачів цього музею, в тому туристи з-поза Америки. Управа Музею помістила в своєму журналі статтю про виставку, пояснюючи в деталях символіку української писанки.

В передвеликодньому часі в програмі раніше отриманої дотації Відділ зорганізував курс писання писанок і вишивання. У курсі взяло участь кількадесят осіб. Інструкторками були: п. Кучера і Катруся Ликтей (писанки), Е. Николайчук, К. Драгош, О. Бровар (вишивки). Адміністрація курсів: А. Кошикар, Ф. Драгош і В. Яцків.

Відділ по змозі переводить в життя постанови 17-ої Конвенції СУА, Виконав всі свої фінансові зобов'язання до Централі, зложив більші пожертви на Запасний фонд "Нашого Життя" і на Музей СУА в Нью-Йорку, членки закуповують цеглини на Музей і, мабуть, не буде ні одної, яка не причиниться до цієї великої справи.

Всі членки жертвенно працюють і виконують свої обов'язки. Членство СУА допомагає переводити в життя задуми управи і завдяки цій співпраці наш нечисельний Відділ має успіхи у своїй праці.

Відділ втратив дві довголітні членки: сл. п. Марію Кропельницьку і, сл. п. Катерину Воитович, і своєю почесну членку сл. п. др. Євгенію Єржківську.

Теодозія Савицька
за пресову референтку

99-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ВОТЕРВЛІТ, Н. Й.

З уваги на підготову до святкування 200-ліття Америки, заплановану на повакаційний час діяльність, Відділ почав уже в серпні 1975 року. Тоді "Комітет святкування 200-ліття Америки" в Беннінгтоні, Вермонт, звернувся до Відділу з проханням влаштувати виставку мистецтва та продаж печива. Ця імпреза була зорганізована спільно з 34-им Відділом і "Любителями мистецтва".

У жовтні Відділ узяв участь у фестивалі націй у Трої, спільно з 34-им Відділом СУА і "Любителями мистецтва" та з іншими національностями. Цього року була наша черга влаштувати мистецьку виставку, якою зайнялася секретарка Відділу Доля Кушнір. Брали ми участь у програмах на телевізії, що реклямували фестиваль.

У листопаді ми включилися у відзначення "Золотого ювілею СУА", влаштованого Окружною Управою Південного Нью-Йорку в Коговзі.

57 Відділ. Свято жінки-героїні у лютому 1976 року. Виступають юні бандуристи Христя і Уляна Ключас з Сиракуз

Branch 57 commemorated the woman-heroine in February 1976.

99 Відділ СУА, Вотервліт, бере участь у Міжнародному Фестивалі в 1975 р. В гуцульських строях Віра Кушнір і Михайло Коцур

Branch 99 participated in the International Festival in 1975.

Від 15 жовтня 1975 до кінця березня 1976 ми провадили курс вишивання, в якому взяло участь 22 особи. Праці учасниць виставлено на нашому базарі й виставці.

Нововибрана Управа почала свою діяльність у січні "Ялинкою" спільно з місцевим УККА. Ми виготовили традиційні страви, однак зреклися доходу на користь фонду святкувань 200-ліття Америки та 100-ліття нашого поселення в цій країні.

У лютому звеличали ми пам'ять наших жінок-героїнь доповіддю, яку відчитала культурно-освітня референтка Марія Комар. Того самого дня була відслужена панахида за поляглих жінок.

11 квітня відбувся наш шостий з черги великодній базар, поєднаний з виставкою. М. Стахів з Нью-Джерзі збагатила її своїми зразками вишивок і вишиваною мапою України з узорами та стібами характеристичними для кожного району. Поруч згаданої виставки й праць курсанток вишивання, ми продавали печиво, виготовлене союзнянками, писанки та різні мистецькі предмети. Відбувся також показ писання писанок. Цьогорічний наш базар мав прихильний відгук у довколишній англомовній пресі. До його успіху причинилася секретарка Відділу й голова Окружної Управи Дозя Кушнір.

Тиждень після Великодня ми брали участь у фестивалі етнічних груп у Коллоні з нагоди 200-ліття

Америци. Ми зайнялися одного дня в тиждні виставкою й приготували на продаж печиво.

Відділ брав участь у з'їздах Округи, до Управи якої входять дві наші членки, і в засіданнях місцевого УККА, якого є членом, та в нарадах до підготовки святкувань 200-ліття Америки та 100-ліття українського поселення в Америці. Відділ брав участь у похоронах сл. п.Олени Лотоцької.

У ділянці харитативної діяльності наш Відділ вислав три посилки до Бразилії та дві посилки до Польщі. Уже впродовж кількох років опікується однією студенткою в Європі. Голова Відділу Люба Мокій переписується з тією стипендисткою.

Голова перевела збірку на дім СУА з таким вислідом: членки закупили цеглин на Музей на суму 185.00 дол. Відділ зложив 100.00 дол. з нагоди ювілею й 65.00 дол. замість квітів. Крім того розпродано цеглини поміж місцевими організаціями й громадянством на суму 335.00 дол. Разом Відділ придбав на Музей і Дім СУА 685.00 дол.

У другій половині 1975 року відійшло від нас 6 членок. Вони перейшли до новоствореного 114-го Відділу в Трой, Н. Й. До Відділу прибули дві членки. Кожного місяця відбуваються ширші сходи, а засідання Управи в міру потреби.

Іванка Бучак
пресова референтка

ЩИРО ВІТАЄМО

Щиро вітаємо нашу голову **Марію Фаріон** з приводу закінчення медичних студій її сином. Докторові Юрієві бажаємо успіхів і вдовolenня у праці.

Окружна Управа СУА, Огайо

25-ЛІТТЯ ПОДРУЖНЬОГО ЖИТТЯ АНАСТАЗІЇ І АНДРІЯ БОГДАНОВИЧ

В Маямі Фльорида, приятелі і знайомі святкували рідкісну okazji — 25-ліття А. і А. Богдановичів. Богослужбою за здоров'я ювілятів, яку відправив о. Шпаченко, парох української православної церкви, розпочато весільну церемонію, а відтак гості перейшли до залі на гостину. При вході зустріли ювілятів старинним українським звичаєм, пара старостів побажаннями. Зворушені "молодята" засіли до стола прибраного весільним короваєм і китицями цвітів. Обое ювіляти — прикладні громадяни, знані зі своєї відданої праці і матеріальної помочі українським організаціям на терені Маямі. Анастазія Богданович — довголітня союзнянка 17-го Відділу ім. О. Теліги, а її добрі діла здобули їй признання. Дай їм, Боже, сили і витривалости на майбутнє! Многая літа!

17 Відд. СУА
Надія Мудрейко

Анастазія Богданович жертвує 10 дол. на пресовий фонд "Нашого Життя"

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

З глибоким жалем повідомляємо усе членство СУА, що після тримісячної, тяжкої недуги, 1-го квітня ц. р. відійшла у вічність бл. п. мгр. **Ярослава Зарицька**, дружина відомого лікаря Др. Мирона Зарицького, донька покійного, колишнього посла Івана Макуха з Товмача, а сестра покійної Ірини Павликовської, визначної громадсько-суспільної діячки.

Покійна походила з Західної України. По закінченні середньої школи, студіювала в познанському університеті, де здобула собі титул магістра фармації. В часі другої світової війни перебувала в Австрії в Зальцбургу. До Америки приїхала в 1949 році і зразу включилася в працю у всіх місцевих організаціях. В 1953 році замешкала в північній Брукліні, де стала жертвенною і активною членкою 21-шого Відділу СУА. Протягом 16 літ була касиркою того ж Відділу. Була делегаткою на кількох Конвенціях СУА в тому і на 17 Конвенції. За її жертвенну працю у Відділі наіменовано її почесною членкою СУА.

Блаженної пам'яті мгр. Ярослава Зарицька, була активною, суспільно-громадською діячкою, активним членом УККА, організаторкою вечірньої школи українознавства і безплатною адміністраторкою цілоденної католицької школи при парафії св. Духа в Брукліні.

Похоронні відправи відбулися при численній участі приятелів і знайо-

мих. Членки 21 Відділу принесли вінець, дали на запокійну Службу Божу, а в часі похорону стояли зі світлом і жалібними лентами коло домовини покійної. Багато членок Відділу відправили її на місце спочинку на цвинтарі св. ДУХА. Від 21 Відділу СУА прощала бл. мгр. Я. Зарицьку голова Марія Михайлів, від Округної Управи мгр. Лідія Магун, від головної Управи СУА прощала свою шкільну товаришку п. Чапленко.

Покійна залишила в смутку мужа Др. Мирона, доньку з зятем, сина, невістку та внуків.

Спи дорога Союзанко, нехай американська земля буде Тобі легкою!

Вічна їй пам'ять!

Оксана Богданович
Пресова референтка

Дня 23 травня ц. р. 21 Відділ вшанував пам'ять **Ярослави Зарицької** панахидою та сходами присвяченими покійній. Щоб утримувати її пам'ять **зложено 205. - дол.** на Український Музей СУА в Нью-Йорку. На ту ціль зложили:

Д-р Мирон Зарицький	
(4 цеголки 25.-)	100.00 дол.
Лідія Кучерська 1 цеголка	25.00 дол.
Зіна Мацик 1 цеголка	10.00 дол.
Збіркова листа 21 Відд.	70.00 дол.

В тому:

По 10 дол: Віра Кука, Емілія Ройовська, Йосиф і Катерина Врубель, Анна Чупа, Анастасія Теребецька, Маруся Стефанишин.

По 5 дол: Ольга Яворська (не членка), Оксана Богданович.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 16-го лютого 1976 р. відійшла у Вічність довголітня членка, фінансова секретарка і виховна референтка 48-го Відділу в Філадельфії **Леонтина з Яремів Петрович на 55-му році життя.**

Покійна народилася на Лемківщині. На еміграції в Німеччині закінчила учительські семінаріїні курси у Мюнхені-фрайбурзі.

Після приїзду до Америки поселилася в Філадельфія і 25 років тому одружилася з громадським діячем Осипом Петровичем.

Працювала громадсько в сиротинці СС Басиліанок, в СУМА, в СУА, в Марійській Дружині і в Т-ві за Патріярхат, якому була широко віддана. Її син

Михайло є питомцем на теологічних студіях в Українському Католицькому Університеті в Римі. Смерть не дала їй змоги діждатися хвилини висвячення сина.

Покійна була релігійна, погідної вдачі, прикладна дружина, добра мати й бабуня, зразкова громадянка і патріотка.

Членки СУА і Марійської Дружини та багато громадян взяли участь у похоронах. Під час панахиди від Марійської Дружини прощав Покійну др. Микола Ценко, від СУА голова Округи Ліда Дяченко, а на поминках від родини Маркіян Онуферко, від Марійської Дружини Іванна Пенкальська, від 48-го Відділу СУА голова Марія Баб'як.

Покійна осиротила чоловіка Осипа сина Михайла, доньку Марію Виницьку з чоловіком і дітьми, доньку Віру Глинишак з чоловіком і синами, доньку Галю, брата Івана Ярему, сестру Анастасію Кроп з чоловіком, і брата в Україні, ближчу та дальшу родину в Польщі і в різних країнах нашого поселення.

Прощай, Дорога Союзанко, хай Тобі земля прибраної батьківщини буде легкою.

Управа 48-го Відділу СУА
Філадельфія

Замість квітів

Замість квітів на могилу бл. п. о. **Павла Теодоровича** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол. Вп. Пані Теодорович, голові 114 Від. в Трой і доні Вп. Ірені Родд, пресовій реф. Округи Півден. Н.Й. висловлюємо глибоке співчуття.

Управа Округи Південний Нью-Йорк

Замість квітів на могилу бл. п. **Марії Финик з дому Стах** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

Управа і членки I Відділу Нью-Йорк

23 квітня 1976 р. відійшла у вічність наша Найдорожча Мама і Бабуня, бл. п. **Наталія Ольга Казимира** вдова по бл. п. **Дмитрі Казимира**, кол. хорунжому УГА і дир. Повітового Союзу Кооператив у Золочеві. Її похоронено в Ріджайні, Саскачеван, 26 квітня ц. р.

Опечалені: син — Богдан, невістка — Єлисавета, внуки — Надя, Марта і Дмитро. складають 10.00 дол. на стипендію у Бразилії

МАЙСТРУВАННЯ

Під час гарної погоди збирайте над річкою або озером великі округлі, плоскі камені. Розмалуйте їх фарбами в різні звірята (черепашу, жабку), або намалуйте сонечко, квіти. Камені можна уживати як декорації або на притримування книжок.

ДЕСЕРТИ НА ЛІТО

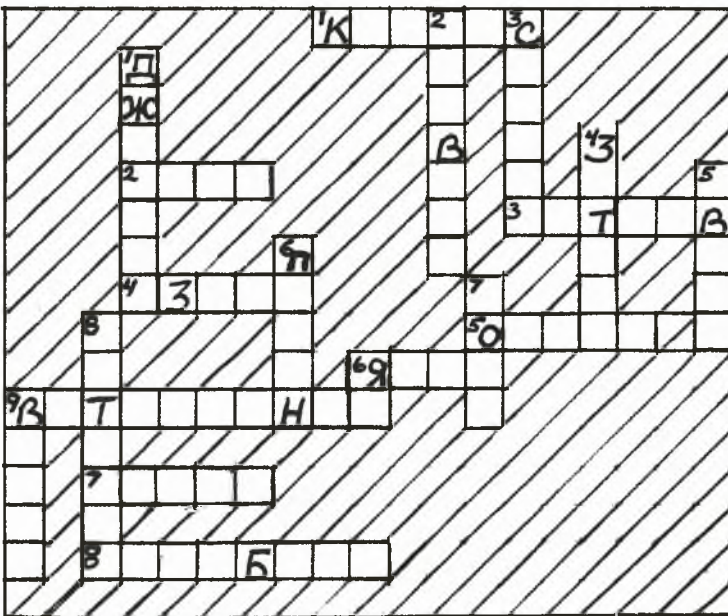
- 4 конверти (Клох) желатини (без смаку)
- 3 пачки (по 3 oz) желатини якого-будь смаку
- 4 горнятка кип'ячої води

У великій мисці змішати желатину разом і додати кип'ячої води, замішати, щоб усе розійшлося. Вилити у велику бляшку (13 X 9) і дати до холодильника, щоб застигло. Покроїти в квадратики. Виходить 100 одноінчових квадратиків.

ХРЕСТИКІВКА

ВПОПЕРЕК

1. інструмент, який показує північ
2. вода, що пливе
3. земля окружена з усіх сторін водою
4. вода, що стоїть
5. ще більше від моря
6. закидається, щоб корабель стояв на місці
7. пливе по воді при допомозі весел
8. більше від човна
9. човник з вітрилом

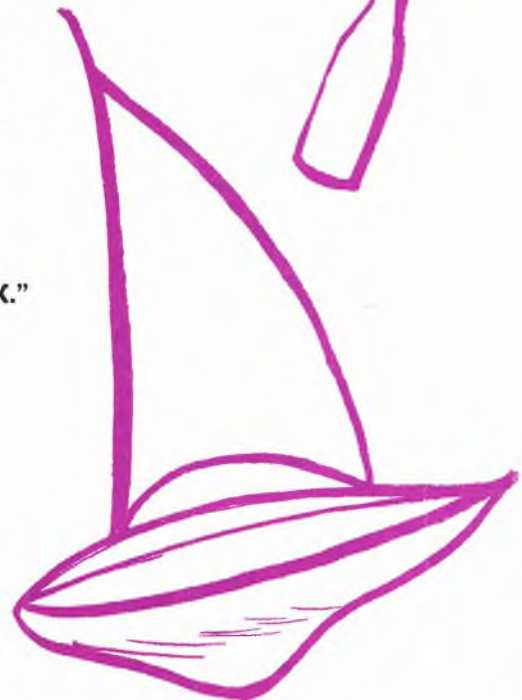

ВНИЗ

1. вода яка випливає з землі це . . . . .
2. діти люблять у воді . . . . .
3. те, чим керується кораблем
4. там, де вода вривується в землю і є спокійна
5. коли сильний вітер на воді, є великі . . . . .
6. корабель, який перевозить і людей і авта
7. більше як озеро, менше від океану
8. маленька річка
9. уживаємо на човні, щоб плисти

ВІДПОВІДІ НА ХРЕСТИКІВКУ
ШУКАЙТЕ НА СТОРІНКАХ "Н.Ж."

Замість квітів

Замість квітів на могилу бл. п. **Мирослави Вовкодав** складає на Музей СУА цеглину 25.00 дол а родині покійної висловлює глибоке співчуття.

64 Відділ СУА

В пам'ять бл. п. **Ярослави Зарицької** довголітньої, заслуженої членки Управи і касирки складає на Музей СУА 25.00 дол.

21 Відділ СУА в Брукліні

Членки 5-го Відділу СУА зложили в пам'ять пок. **Софії Голуб** на Музейний Фонд СУА: по 10.00 дол. **Марія Івасюк, Теодозій Кирилук.** По 5.00 дол.: **Павлина Будзол, Марія Будзол, Анастасія Біловус, Катерина Сосновська, Агафія Галишин, Параня Стетків, Текля Гринчук, Доміцеля Генник, Евдокія Климишин.**

По 2.00 дол. **Анна Бофановська, Анна Патра, Анна Дорош, Анна Підлетейчук, Марія Никорук, Неоніла Ферко.**

По 1,00 дол. **Павлина Малишка, Катерина Ковалек, Катерина Домініка, Анна Микитинська, Марія Полох, Анета Фарон**

З каси 5-го Відділу 7.00 дол. — разом **95.00 дол.**

Замість квітів на могилу бл. п. **Антон Чайковського** мужа нашої почесної Голови **Чайковської Михайлини** складаємо на Запасний Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

20 Відділ СУА у Філядельфії

Замість квітів на могилу бл. п. **Володимира Кочергана** нашої довголітньої секретарки і голови складаємо на Запасний Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

20 Відділ СУА у Філядельфії

Замість квітів на могилу бл. п. членки 43 Відділу **Ольги Адріанович,** матері нашої членки **Оксани Гораєцької,** складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя", а Родині передаємо щирі співчуття.

43 Відділ СУА Філядельфія

Замість квітів на могилу бл. п. **Василя Козаченка,** мужа дорогої нам прихильниці нашого 5 Відд. СУА складаємо 30 дол. цеглину на Музей СУА Пані **Ірині Козаченко** висловлюємо глибоке співчуття

Павлина Будзол, Анастасія Біловус, Евдокія Климишин, Агафія Галишин, Катерина Сосновська, Доміцеля Генник, Параня Стетків, Марія Красіцка, Текля Гринчук, Анна Микитинська

Членки 5 Від. СУА

Замість квітів на могилу мужа нашої членки пані **Ольги Стебновської,** бл. п. **Богдана Стебновського,** складаємо 10.- дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя".

43 Відділ СУА Філядельфія

Замість квітів на могилу бл. п. **Василя Слонського** тестя нашої членки п. **Стефанії Слонської,** складаємо на Запасний Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол.

68 Відділ СУА Сиракузи

Замість квітів на могилу бл. п. **о. Павла Теодоровича** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол. Родині покійного висловлюємо глибокі співчуття.

99-ий Відділ СУА Вотервіль

В пам'ять бл. п. **Мирослави Вовкодав** матері і дружини складають на Музей СУА 200.00 дол. (через 64 Відділ СУА)

**Марта Навроцька — дочка
Михайло Вовкодав — муж**

Замість квітів на могилу бл. п. **Теодозія Вислоцького** нашого дорогого стрийка складаємо на Музей СУА 100.00 дол.

**Володимир і Ольга Тритяк
Др. Ігор і Марта Федорів
Др. Юрій і Оксана Тритяк**

В третю болючу річницю бл. п. **Марії Чайківської** нашої найдорожчої дружини, мами і бабці складаємо на Музей СУА 75.00 дол. (через 66 Відділ СУА і Округу Нової Англії)

муж Михайло, дочка Віра з Чайківських Карпі і Лідія з Чайківських Фіцалович.

Замість квітів на могилу бл. п. **Олени Лотоцької і Ірини Павликовської** складає на Музей СУА 50.00 дол.

Марія Демидчук Чучман

Замість квітів на могилу бл. п. **Теодора Гелемей** складаємо на Пресовий Фонд 5.00, Стипендійний Фонд 50.00 дол.

Марія і Теодор Гелемей, Кліфтон, Іван Попович Дітройт, Юлія Тофіль Дітройт

Замість квітів на могилу бл. п. **Ярослави Зарицької** складають на Музей СУА 30.00 дол.

**10.00 дол. Лідія і Богдан Крамарчук
Ельмвуд Парк, Н.Дж.
20.00 дол. Евген і Стефанія Гутович
Глендаль-Квінс. Н.Й.**

3 ПОМИНОК НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

В десяту річницю смерті чоловіка членки 23-го Відділу СУА і Дітройті бл. п. **Семена Боднара** в церкві св. Івана Христителя була відслужена Служба Божа і панахида, яку відправив о. прелат М. Бохневич. По відправі відбулися поминки в домі вдови **Павлини Боднар.**

Поминки відкрила голова Відділу **Марія Честух.** Вона згадала покійного, як свідомого, активного в українських організаціях громадянина, який щедро жертвував на добродійні цілі. Покійний допомагав у громадській праці своїй дружині, яка заслужилася для Відділу, бо понад 25 років очолює господарську референтуру, займаючися підготовою бенкетів, свят-вечорів і інших імпрез.

Павлина Боднар радо складає пожертви на добродійні цілі. Вона любить читати "Наше Життя" і підтримує журнал.

На заклик заступниці голови Відділу **Катерини Хом'якової** присутні на поминках склали пожертви на Запасний Фонд "Нашого Життя", а саме: **Павлина Боднар** зложила 25 дол: по 5 дол. жертвували: **Катерина Хом'як, Марія Гузема, Марія і Семен Честухи, Анастасія Королишин, Анна Швигар і Василь Керницький;** по 2 дол.: **Зеновія Бенковська, Марія Сівак;** 1 дол. — **Денис Гузелюк.** Разом складено **60 дол.**

Анастасія Королишин
протоколярна секретарка

Замість квітів на могилу Дорогого Вуйка, бл. п. **о. Павла Теодоровича** жертвують 50.00 дол. на Стипендійний Фонд в Бразилії

Анна і Юрій Попатинські

Замість квітів на могилу бл. п. **Івана Пурія** складає на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 30.00 дол.

Люба Козак Віндсор — Канада

В першу болючу річницю бл. п. **Др. Івана Белея** мого незабутнього мужа складаю на Запасний Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол. Музей СУА 15.00 дол.

Мирослава Белей, Філядельфія

Замість квітів на могилу бл. п. **Теодозії Матли з Комарів** складають на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 15.00 дол і на Музей СУА 10.00 дол. (через 64 Відділ СУА)

Созонт і Ірина Комар

Замість квітів на могилу бл. п. **Ольги Адріанович** дорогої стрийки складаю на Музей СУА 15.00 дол.

Софія Адріанович Нью Гейвен. Кон.

Замість квітів на могилу бл. п. **Ірини Павликовської** складаємо на Стипендійний Фонд 15.00 дол.

Віктор і Соня Сабат

Замість квітів на могилу бл. п. **Анни Матійців** складаємо на Музей СУА 10.00 дол.

Віктор і Соня Сабат

Замість квітів на могилу бл. п. **Евгенії Єржківської** складаю на Музей СУА 10.00 дол. (через 68 Відділ СУА)

Анна Курилко

В першу болючу річницю смерті дорогої приятельки бл. п. **Тусі Мазяк** складаю на пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

Ольга Денисенко, Кергонксон

В пам'ять бл. п. **Марії Максимяк** складаємо на стипендистку у Бразилії 10.00 дол. сестрі Нусі Курилко висловлюємо глибокі співчуття.

М.Т. Федаки

В пам'ять бл. п. **Галини Захарків** моєї дорогої і незабутньої сестри складаю на журнал "Наше Життя" для "Бабусі" 10.00 дол.

Юлія Ховайло

В пам'ять бл. п. **Михайла Мудрика** мужа складає на Музей СУА 10.00 дол. (через 13 Відділ СУА)

Ева Мудрик

Замість квітів на могилу бл. п. **Зенона Гузара** складають на Музей СУА 10.00 дол.

Т. В. Коверки

Замість квітів на могилу бл. п. **др. Олександра Саноцького** складаємо на Музей СУА 10.00 дол.

Стефанія і Василь Надрага

Замість квітів на могилу бл. п. **Йосифа Ганиша** сина членки 26 Від. СУА складаємо на Запасний Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол. опечаленій Мамі і Родині покійного висловлюємо глибокі співчуття.

Григорій і Леонтина Галяженко

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Марії Галко** активної членки 28 Від. СУА Ньюарк Н.Дж. складаю на Музей СУА 10.00 дол.

Емілія Цяпка

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити неввічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10-1 і по полудні вд 3—6. В інших годинах за домовленням: тел: 674-5508 (код. 212). Адреса: 108 Second Ave. New York, N. Y. 10003

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Василя Козаченка** мого довголітнього приятеля складаю на Музей СУА 10.00 дол. (через 5 Відділ СУА)

Родині покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Теодозій Кирилук

Замість квітів на могилу бл. п. **Василя Козаченка** мужа громадської діячки Ірини Козаченко членки 23 Від. СУА складають на Запасний Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол.

Родині покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Леонтина Галяженко

Докінчення "Коровай"

від тоді гостей. Молода сама обділяє дружок короваем. Коровай навіть залишали тим членам родини, які були відсутні на весіллі.

"Крайте коровай, крайте,
Родоньку не минайте,
Старенькому, маленькому
Всім по чакточці дайте".

(Село Кремеш, Горохівський повіт, Волинь)

Обдарування короваем вважалось благословенням роду на перехід молоді з стану дівочого у жіночий.

Коровай на наших весіллях — це невід'ємна частина давньої української весільної обрядовості, яка лучить нас з коренем нашого походження.

Література. Матеріали до української етнології. Львів, Наукове Товариство Т. Шевченка, 1900. том 3.

Здоровега, Н. І. Нариси народної весільної обрядовості на Україні, Київ, "Наукова думка", 1974

Весілля. Київ, "Наукова думка", 1970 2 томи

РІЧНІ ЗБОРИ

З'їзд Окружної Управи СУА, ПІВДЕННИЙ НЬЮ-ЙОРК

Дня 21. - го березня 1976 р. відбувся річний з'їзд Управи.

Представниця Екзекутиви Леся Різник у своєму слові порушила справу Музею. Вона захочувала до активної праці збирання фондів і експонатів.

До нової управи, ввійшли: Доля Кушнір — голова, Ірина Запаранюк — заступниця голови Люба Мокій — секретарка, Зеновія Білас — касирка. Референтки: Ксеня Антипів — культурно — освітня і імпрезова, Євгенія Шанц — організаційна, Ірена Родд — пресова. Контрольна Комісія: Ольга Коник — голова

Доля Кушнір
голова Округи

ОКРУЖНИЙ З'їзд СУА НОВОЇ АНГЛІЇ

Окружний зїзд Відділів СУА Нової Англії відбувся 7-го березня 1976 року в Нью-Гейвен. Зїзд відкрила голова Окружної Управи Лїда Фіцалович і привітала представницю Екзекутиви СУА Христину Навроцьку.

Склад нової управи: Лїда Фіцалович — голова, Геня Гарвей, Ірена Скождополь Ірена Клюфас — заступниці голови, Софія Сивак — секретарка, Марія Антонішин касирка. Референтки: Оріся Зінич — організаційна, Слава Горбата — культурно-освітня, Марія Гижа — зв'язків, Ірина Мандич — виховна, Ольга Посполіта — суспільної опіки, Надія Троян — пресова. Голова Контрольної Комісії — Ярослава Яхницька.

Н. Троян

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"
Return to "Our Life" Magazine, 108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

34-Й ВІДДІЛ СУА КОГОВЗ, Н. Й.

В листопаді відбулися річні збори Відділу з Вибором нової управи. На зборах була присутня голова Окружної Управи Південного Нью-Йорку Дозя Кушнір.

До нової управи ввійшли такі члени: Євгенія Шанц — голова, Марія Савків — заступниця голови, Зеновія Білас — секретарка, Ярослава Ракоча — касирка. Референтки: Уляна Омецінська — культурно-освітня — Віра Галібей, Марія Куфель, Софія Поповська, Юлія Партика, Марія Мацюк. — господарські, Кароліна Бездух, Стефанія Кушнір — Контрольна Комісія.

Уляна Омецінська
Культурно-освітня референтка

93-Й ВІДДІЛ СУА ім. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ ГАРТФОРД, КОНН.

Річні збори Відділу відбулися 2-го лютого 1976 р. в приязності голови Окружної Управи "Нова Англія" Лідії Фіцалович. У склад управи ввійшли: Ярослава Кукіль — голова, Ірина Остапюк — заступниця голови, Анна Крамар — секретарка, Ірина Балко — касирка. Референтки: Леся Крупа Євгенія Ковальківська — культурно-освітні, Ірина Капустинська — зв'язків, Катруся Гадзевич і СТЕФАНІЯ Стацишин — суспільної опіки, Ольга Платош — організаційна, Анастасія Мерещак і Ірина Левська — господарські, Ірина Скочдополь — пресова, Анна Любинська та Каталіна Дебемок вільні члени.

Ірина Скочдополь

ВІДПОВІДІ НА ХРЕСТИКІВКУ З РОЗВАГИ-ЗАБАВИ

Вниз

- джерело
- плавати
- стерно
- затока
- хвилі
- пором
- море
- потічок
- весло

Впоперек

- компас
- ріка
- острів
- озеро
- океан
- якір
- човен
- корабель
- вітрильник

КАЛЕНДАРЕЦЬ СУА

ЧЕРВЕНЬ

- без дати. Участь у Фестивалі Пенсильвенійському без дати. Симоненко і його твори. — О. Щурова і Х. Навроцька. 91 Відд. Філядельфія
- без дати. Українська книжка — М. Геба. 64 Відд. Н. Й.
105 Відд. Стетен Айленд
- 5-го "Історичний стрій українки" — показ на Українському Фестивалі в Нью Джерзі 64 Відд. Н. Й.
- 5-го Сходина присвячені Ганні Барвінок. Реферат О. Климович 64 Відд. Н. Й.
- 6-го Дитяча сценка "Нова Ляля" — пантоміма сачка Марти Савицької 82 Відд. Н. Й.
- 11-го Показ малювання і виставка Л. Гуцалюка 86 Відд. Ньюарк
- 12-го Закінчення шкільного року 91 Відд. Філядельфія
- 13-го Відвідини Нью Йорк Стейт Театр — балет 86 Відд. Ньюарк
- 20-го День Батька — збірка на Сусп. Опіку 71 Відд. Н. Дж.
- 26-го Прогулька до Вашингтону 21 Відд. Н. Й.
- без дати І. Бачинська з вишивкою на "Festivale of Pennsylvania" 91 Відд. Філядельфія
- 27-го Реферат Люби Волинець 21 Відд. Н. Й.
- 26-27-го "Історичний одяг українки" — показ на Фестивалі у Луівіллі, Кентакі 64 Відд. Н. Й.

ЛИПЕНЬ

- 3-го "Історичний одяг українки" показ на 200-ліття Америки в Рокефелер Сентер 64 Відд. Н. Й.
- 17-18-го "Історичний одяг українки" — показ в музеї натуральної Історії — Нью-Йорк 64 Відд. Н. Й.

СЕРПЕНЬ

- 22-го День Союзянки на Союзівці Окр. Управа Н. Й.

ВЕРЕСЕНЬ

- 11-12-го "Історичний одяг українки" в Балтімор Мд. 64 Відд. Н. Й.
- 18-го Початок курсу мережок — веде Е. Вацик 1 Відд. Н. Й.
- 25-го Вечір присвячений 100-літтю В. Стефаніка 82 Відд. Н. Й.
- 26-го Літературний вечір 71 Відд. Н. Дж.
- 26-го Кольорама — виставка дитячої творчости 86 Відд. Ньюарк
- без дати. Доповідь "Українська Музика" — Л. Майстренко 105 Відд. Стетен Айленд

ЖОВТЕНЬ

- 2-3-го 200-та і 100-ліття в Бетлегем "Українські Дні" 91 Відд. Філядельфія
- 9-го Реферат д-р Софії Карпінської "Українська жінка в політичному і літературному житті" 1 Відд. Н. Й.
- 9-го "Історичний одяг українки" — в Бетлегем, Па 64 Відд. Н. Й.
- 16-го Вечір молодих талантів 82 Відд. Н. Й.
- 24-го Літературний вечір: Діма Л. Коленська 21 Відд. Н. Й.
- без дати. Забава-маскарада 105 Відд. Стетен Айленд
- 24-го "Білосніжка" — дитячий театр з Пассейку 86 Відд. Ньюарк